ЖІНОЧИЙ СВІТ

ЛИСТОПАД 1950

ЧИСЛО 11.

Українська дівчина у вінку

ЖІНОЧИЙ СВІТ

РІК І. ЛИСТОПАД, 1950. Ч. 11.

Видає Організація Українок Канади ім. Ольги Басарабової.
Редагує редакційна колеґія.
Всю кореспонденцію й передплати висилати на адресу:
"WOMAN'S WORLD"
Box 3093 Winnipeg, Man.
ЦІНА ОДНОГО ЧИСЛА — $0.25
ПЕРЕДПЛАТА НА РІК у Канаді та США — $2.50
В інших країнах ам. $3.00
Редакційна колеґія застерігає собі право скорочувати рукописи. Рукописів не звертаємо.

Друком "Нового Шляху",
184 Александер Ав., Вінніпеґ, Ман.

WOMAN'S WORLD

VOL. I. NOVEMBER, 1950. No. 11.

Published by the Ukrainian Women's Organization of Canada
Box 3093, Winnipeg, Man.
Edited by Editorial Committee
Correspondence and subscriptions should be addressed to
"WOMAN'S WORLD"
Box 3093 Winnipeg, Man.
SINGLE COPY 25c.
SUBSCRIPTION PRICE yearly $2.50
In Canada and United States.
In other countries U. S. A. $3.

Printed by the New Pathway,
184 Alexander Ave., Winnipeg, Man.

ЗМІСТ:

Ілюстрації до "Весняного Променя" виконала Ірена Р. Носик.

ДАЛЬШІ ВІДОМОСТІ ПРО ХІД ВЕЛИКОГО ЗМАГАННЯ ЗА ПРИЄДНАННЯ ПЕРЕДПЛАТНИЦЬ ДЛЯ "ЖІНОЧОГО СВІТУ"

Змагання приближається до кінця. Як видно із нижче наведеної таблички, перед ведуть — п. М. Дунець (1. місце), п. Т. Підзамецька (2. місце), п. Е. Прибитківська і п. І. Гнатюк (3. місце). Цікаво знати, хто в останньому змагу висунеться на перші місця? Залишиться черга на перші три нагороди такою, як тепер, чи можливо хтось із дальше поставлених учасниць вискочить наперед? Відчувається що п. С. Захарчук і п. С. Петришин не так легко здадуться і готують несподіваний останній удар.

Подаємо дальші відомості про хід змагання на день 15-го листопада.

УВАГА: Останній термін — 15-го грудня. Передплати, які прийдуть по цій даті, до змагання вже не зарахуються!

1. М. Дунець, Торонто, Онт. 50
2. Т. Підзамецька, Содбури, Онт. 31
3. І. Гнатюк, Нюарк, США. 25
   Е. Прибитківська, Торонто, Онт. 25
4. С. Захарчук, Монтреал, Кве. 22
5. С. Петришин, Форт Вілліям, Онт. 17
6. М. Онисько, Торонто, Онт. 6
7. В. Кавка, Клівленд, США. 5
8. Е. Юськів, Монтреал, Кве. 4
   Г. Пісецька, Балтімор, США. 4
9. Л. Храплива, Ст. Луіс, США. 3
   Е. Штафірна, Торонто, Онт. 3
10. А. Лахман, Ошава, Онт. 2
   В. Ґереґа, Флін Флон, Ман. 2
   А. Павличенко, Саскатун, Саск. 2
   М. Юркевич, Філаделфія, США. 2
11. Н. Михалевич, Ст. Паул, США, А. Барна, Лімінґтон, Онт., Г. Мартинів, Балтіморе, США., С. Проців, Торонто, Онт., Л. Бризгун, Торонто, Онт., М. Слободян, Торонто, Онт., ... 1.

ЖІНОЧИЙ СВІТ

РІК І. ЛИСТОПАД, 1950. Ч. 11.

ЛИСТОПАД

Листопадовий Зрив! Як багато промовляють ці слова... Мрія стала дійсністю, хоч на короткий час, занадто короткий...

За останні десятки років вже ввійшло в традицію відзначати Листопадові події сходинами, рефератами тощо. І хоч із року в рік повторюється це вшанування днів Листопадового Зриву, — стільки ще можна нового сказати, скільки ще можна нового додати, до тих, тепер уже історичних спогадів, що свідчать про той бурхливий Зрив за державне відродження нації.

Особливо ж цінними для нас є ці висновки, ця так би мовити, наука на майбутнє, з якої можна, і конче треба, користатися.

Вивчання минулих подій, їх добрих та слабих сторін, — можуть стати в дальнішому запорукою наших успіхів, не кажучи вже про потребу об'єднання всіх сил, як річ самозрозумілу. Маємо тут на увазі необхідність внутрішнього об'єднання, спільний фронт усіх національно-свідомих одиниць і організацій. Брак цього і був однією з головних причин наших минулих невдач назовні.

На превеликий жаль, незважаючи на сумний досвід минулого — розсвареність поміж нашим громадянством не зменшується.

Не набагато краще виглядає це питання, якщо його звузити до питання взаємин поміж нашими жіночими організаціями.

Взаємна нетолеранція та, в кращому разі, іґнорування роботи однієї організації другою, — спостерігаємо щодня. Більшість із нас не вміє підпорядкувати свої особисті амбіції та бажання — інтересам загальної, спільної справи. "Об'єднання, соборність, співпраця" — рясніють в програмах, а далеко від цих гучних слів до справжнього діла! В той час, як хто ж, як не жінки мали б бути прикладом миру та доброзичливости. Мали би вносити мир, спокій та теплоту не тільки у своє родинне середовище, а й у свої організації, а через них впливати і на загально-громадське життя, як миродайний, заспокоюючий чинник. Жіноча організація мусіла б, до деякої міри, виконувати "материнську" ролю: стримувати загарячих, мирити розсварених, вносити по змозі в наше громадське життя мир та лад.

Час, у який живемо, вимагає якнайбільшого об'єднання сил, якнайтіснішої співпраці всіх. А як багато може зробити організоване українське жіноцтво і в умовах звичайної, буденної роботи і в моменти найбільших визвольних зривів, — ми знаємо з багатьох прикладів нашої героїчної минувщини. Події на міжнародньому обрії можуть розгорнутися фатально скоро й питання "бути чи не бути" нам, як вільній нації, стане цілком реальним.

Нехай же новий Листопад зустріне нас об'єднаними в одне ціле, в одну сильну, дружню громаду!

Б. НИЖАНКІВСЬКИЙ

* * *

У вибухах земля розкрила лоно чорне
І знов стовпи димів підперли клапті неба.
І снилось матерям: синів вже не пригорнуть,
І знали, що сльози, прощаючись, не треба.

У виритих слідах, де прогриміли танки,
Диміла свіжа кров — хмільне боїв кадило.
Густішали збіжжя у срібній грі світанків
І день, як вільний птах, зривався срібнокрило.

Співали ластівки у сонячній блакиті
Й пропелери ґули на схід в мовчазний про-
[стір,
А батальони йшли, дорожнім пилом вкриті,
А батальони йшли, уквітчані, як гості.

* * *

В рамено ще вросте від кріса ремінь свіжий
І стверднуть руки ще, жбурляючи ґранати,
І вільний крик в степу далеку синь проріже
І встанемо тверді, щоб завжди так стояти!

ОЛЕНА ТЕЛІГА

* * *

О, ТАК, Я ЗНАЮ, НАМ НЕ ДО ЛИЦЯ
З МЕЧЕМ В РУКАХ І З БЛИСКАВКАМИ ГНІВУ,
ВІЙСЬКОВИМ КРОКОМ, З ПОГЛЯДОМ ЛОВЦЯ,
ІТИ ЗАВЗЯТО КРІЗЬ ВОГОНЬ І ЗЛИВУ.

МИ Ж ВАША ПРИСТАНЬ — ТИХА І ЯСНА,
ЦЕ КОРАБЛЯМИ — ВАШІ ЗБИТІ КРИЛА...
НЕ ЛЕВ, А ДІВА НАШ ВІДВІЧНИЙ ЗНАК,
НЕ ГНІВ, А НІЖНІСТЬ НАША ВІЧНА СИЛА.

ТА ЛЕДВЕ З ВАШИХ ОСЛАБІЛИХ РУК —
СПОВЗАЄ ЗБРОЯ ВОРОГАМ ПІД НОГИ,
СПИВАЄ НІЖНІСТЬ ЛЕГЕНДАРНИЙ КРУК —
ЖОРСТОКИЙ ДЕМОН БОЮ Й ПЕРЕМОГИ.

І РВУТЬСЯ ПАЛЬЦІ ДОВГІ І СТРУНКІ,
РОЗДЕРТИ ЗВИЧКИ, МОВ СТАРІ КОТАРИ,
ЩОБ ВЗЯТИ ЗБРОЮ З ВАШОЇ РУКИ
І ВДАРИТЬ ТВЕРДО ТАМ, ДЕ ТРЕБА ВДАРИТЬ.

ТА ТІЛЬКИ МЕЧ — БЛИСКУЧИЙ І ДЗВІНКИЙ,
ВІДЧУЄ ВАШ РІШУЧИЙ ДОТИК, —
НАМ ЧАС РОЗГОРНЕ ЗВИКЛІ СТОРІНКИ:
ЛЮБОВ І ПРИСТРАСТЬ... НІЖНІСТЬ І ТУРБОТА.

ЛИСЯ ХРАПЛИВА

* * *

ХОДИТЬ ОСІНЬ ТУЖЛИВА, ЯК СІРИЙ ДИМОК,
ЩО СНУЄТЬСЯ З ВОГНЮ НАД МЕЖЕЮ,
І СПЛИВАЄ ІЗ РЯБИНИ КРОВ ЯГІДОК
НА ЇЇ ЗОЛОТИСТУ КИРЕЮ.

ХОДИТЬ ОСІНЬ ЖУРЛИВА ПО ЧОРНІЙ СТЕРНІ,
ДЕ КОЛИСЬ КОЛОСИЛОСЯ ЖИТО,
І КЛАДЕ НА НЕЗГОЄНІ РАНИ ЗЕМЛІ
ВСЕЦІЛЮЩЕЄ БАБИНЕ ЛІТО.

ХОДИТЬ ОСІНЬ ЖАЛІБНА ТА ПЛАЧЕ ДОЩЕМ,
ЗА КОЛОССЯМ, ЩО ВПАЛО БЕЗСИЛЕ,
І КЛАДЕ ЗОЛОТИСТИЙ ЛИСТЯНИЙ КИЛИМ
НА СТАРІ, ПРИДОРОЖНІ МОГИЛИ.

ТОПЧЕ ОСІНЬ ДОРОГИ, РОЗМИТІ ДОЩЕМ,
ПОПІД БІЛІ ХАТКИ, ПІД ВІКОНЦЯ,
І РОЗКАЗУЄ СТИХА ПІД ШУМ ВЕРЕТЕН
ВІЧНУ КАЗКУ ПРО ПОВОРОТ СОНЦЯ.

FLORENCE RANDAL LIVESAY

INTREPRETER OF THE UKRAINIAN SOUL

by Rev. P. Crath.

When in 1916 Songs of Ukraina appeared in the bookstores of the English - speaking world an American Senator said: "And I thought Ukraina was something like the Hawaiian Ukulele!"

Thanks to the works of Mrs. Florence Randal Livesay the English speaking world knows that Ukraine is a country and not a musical instrument. The Ukrainian people possess numerous songs, many of them originating in remote antiquity.

I met Mrs. Livesay in the fall of 1914, as a student at Manitoba College, Winnipeg — her husband having brought me to see her when he learned that I was an Ukrainian, and might help her in translation of songs in which she was interested.

We all were young in those days. — The Livesays had their firstborn, a baby girl; the maid in the house was a German colonist girl from the Ukrainian province of Galicia. Sitting by the cradle of the litle Dorothy she sang cradle songs in a language unknown to Mrs. Livesay.

The latter was already known as a poet by her contributions to magazines and had received an offer from a publisher for a volume of her own poems; but, when she had made a collection of the Ukrainian folk - songs (with varied help from those Ukrainians who gladly gave assistance), she submitted it to J. M. Dent and Sons in London and they accepted it; it was then that I was able to give her old ballads, wedding songs, pagan songs, etc. So, she chose for the Ukrainian people their own songs, leaving her verse to be published later. She asked me to write the introduction and I added some songs which helped to make the volume a tribute to our people down singing centuries.

Being well aquainted with Cossack Songs, "Robber" Songs and those dealing with famous heroes, the Tchumaki, salt - merchants, songs of brides and their lovers, etc. I was glad to be engaged in this pleasant toil with such an eager listener; later we included some translations from Shevchenko, Rudansky, Vorobkevich and Fedkovich — there was need of haste as the book was almost in press, and we wasted no time over much polishing; she wrote very swiftly in her lyrical fashion, making the songs in many cases "distinct creations in English verse", as one reviewer said. The words of the National Anthem were by her set to the air.

The book had a great success; in British papers and all over the Empire and in America and Canada itself there were articles appearing full of praise, even of wonder at this interpretation by a Canadian poet of work unknown before.

Columbus discovered America and in truth Mrs. Livesay discovered Ukraine for the British world. To her also should belong the honor — though her work is still in MS — of enlarging on the Symbolism in these songs. She had wondered greatly when she began why the couplets first heard seemed to have no connection with the rest of the song; the first two lines were really a symbolical introduction; thus,

"A maple tree stands in water, leaning over it, and the Cossack is in great distress beside it". Here the Maple is a symbol of grief — and, to give another instance, "Geese crying above a pond" is the symbol of ill - natured gossip.

So, the long article on "Symbolizm in Ukrainian Folk-lore", should be one worth the attention of folk - lorists everywhere.

After the publication of the book Mrs. Livesay lectured widely for the Association of Canadian Clubs; her translations appeared in Poetry, — A Magazine of Verse, Chicago and elsewhere; she set her words to the music of the Kolomeyka dance songs. Then she turned her attention to Ukrainian prose, and "Marusia," the Ukrainian classic by Kvitka, was put into English form with the help of Theodore Humeniuk and myself. I was absent for part of the time. It is a pity that she has not had time to interpret other of our novelists. For "Marusia" won wide acclaim.

Now, after thirty - six years of Mrs. Livesay's toil there is gathered toghether an assemblage of Ukrainian poems and songs, a wealth of them still awaiting publication, among them a selection from the work of Lesia Ukrainka.

This is real treasure, and that treasure should not vanish into oblivion. All the translations and articles writen by herself should be published, and become an integral part of Canadian belles-lettres. More than that, it should be known and cherished by the generation of future Ukrainians.

And behould a great opportunity for the Women's Organizations in Canada to preserve this work, by securing publication!

ВІНОК НА НЕЗНАНІ МОГИЛИ

МАТИ

Ой, і закувала сива зозуленька
У вишневому саду,
Ой, і виряджала мати свого сина
На війну...

Нар. пісня.

У роковини Листопадових днів, коли весь український нарід складає доземний поклін тіням своїх героїв, пригадує славні минулі події, даремно будете перегортати сторінки журналів та часописів - шукаючи за згадкою, що її було б присвячено матері цих героїв.

А як тісно в'яжуться ці роковини з найбільшою трагедією, трагедією скривавленого материнського серця, що скоріше сама віддала б своє життя, ніж посилати свойого сина на смерть!.. Та ні!... Вона, як новітня спартанка, виряджала свойого сина на війну, а замість щита.....

"Хрестом благословила
У криваву путь
Срібний хрестик положила
На синову грудь..."

Велика, беззастережна жертва синів — була одночасно й найбільшою жертвою матерів. Дарма, що ніхто не палить перед ними кадила, дарма, що не вінчають їх вінцем слави.

Чи принесе нам подув вітру з - перед століть плач Ярославни — ніжної, любої дружини, чи це буде туга матері козака за своїм сином, що втікає від царського безправ'я, чи любов дівчини січового стрільця, чи такий свіжий ще в пам'яті біль матері "героїв великого абсурду", (як дехто їх називає), — все це приклади відданої жіночої любови. "Збуджена окраденою" шукає мати своїх недобитків синів радіючи, немов та Ніоба, коли вдасться їй когось із них врятувати.

Усі ці нюанси великої, безприкладної, жіночої любови свідчать, що українська мати чи жінка - дружина давала Їй, Україні свою велику дань без шуму, без зайвого крику, — а тиху, глибоку, святу, як та свята земля, що дає свої дари без винагороди. Але передусім стоїть тут мати. Бо дружина може знайти іншого друга, але мати,... мати не знайде ніколи свойого втраченого сина!

І все одно, чи це була палиця польського поліциста, рука азійського ультра - варвара, чи чобіт німецького "культ - треґера", — все це безжалісно топтало по зболілому серцю української матері.

1943 рік... Стрілецька площа у Львові. Натовп принагідно зігнаних гітлерівцями людей чекає у двадцятому столітті на Неронівське видовище. Страх мінявся з цікавістю: "Хто ж будуть ці християне?" Бо лютих звірюк усі бачуть. Вони гарячково бігають по арені..... Аж ось, приводять гурт юнаків - підпільників, або і не підпільників... В цей час збірної відповідальности складали жертву й невинні. Привели — а поміж ними, о, Боже! мати пізнає свойого сімнадцятьлітнього сина... Нелюдський крик вирвався із її грудей. Вона знала, що його заарештовано перед кількома днями, але хто ж міг думати, що так скоро і так люто розправляться із її сином - одинаком. Прийшло це так швидко, неждано...

...Читають присуд смерти. Далі сальва стрілів... Завіса впала. Вистава для людей закінчилася. Та не закінчилася вона для матері - страдальниці. Не закінчилася вона і для тисяч їй подібних матерей, що пішли далі у світ з пораненою душею.

Благословенне будь терпіння!

Треба пензля Рафаеля, римів найкращих поетів, — щоб змалювати та звеличати безіменну, забуту постать матері!

С. Григоріїва.

МАРУСЯ

Під кінець літа 1919 р. тоді, як український чорнозем кров'ю парував, як полки Галицької Армії мостили шлях через Збруч-річку, Проскурів, Житомир і Київ... — курінь, яким я командував, кватирував в селі Вересах біля Житомиру.

Неділя. — Вулиця роїлась від хлопців, дівчат, стрільців.

Неслись звуки буйної стрілецької пісні, плив дівочий шепіт...

Десь далеко, там де мрійна і тужлива далечінь, вмирали громи гармат...

Нагадували стрілецькі шляхи широкі, закурені.

Я сидів у садку. Війна, ворог, бої, втікали десь за гори...

— "Пане сотнику, якась дівчина до вас."

Я ввійшов до кімнати і побачив сільську дівчину.

Чорнява, гострий погляд, сміливий, вояцький зір, кріс через плече.

— Я Маруся Соколовська...

Ми посідали.

— Прийшла я, бо довідалась через своїх людей, що в селі галичани. А скрізь іде голосна слава — найкраща вояцька... що лютий ворог під напором галицького війська тікає на північ.

І мені та мойому відділові туди дорога. Але поможіть, ради Бога, поможіть мені!... Дайте крісів, набоїв...

І десь щез гострий погляд очей, а просила цілою собою, як дитина мати...

У нас самих не було набоїв, а в обозі на возах валялось кілька десятків крісів. Та їх я самий не міг нікому видати.

Я передав Марусі записку до команди II. Корпусу УГА в Житомир, де представив її прохання.

Ми вийшли з кімнати на подвір'я. Стрільці лагодили підводу, щоб відвезти Марусю до Житомира.

Уже давно підвода стояла готова до від'їзду, а Маруся малювала минуле...

Стрільці згуртувались біля неї, слухали.

Як кайдани рвались, як воля родилась, шаліла, п'яніла, як лютий ворог пожежами сліди свої значив... Як її батькові та братам терпцю не стало, як чесне товариство у радомишльських лісах на повстанчу раду збиралось — як вона ночами прокрадалась крізь ворожі застави...

Батька, братів не стало... Бог і Україна знає, що поклали вони свої голови за волю батьківщини...

Я не бачив і сліду жалю в Марусі... Кудись у даль гляділа...

Благословила хвилину за все...

І за смерть батька, братів, товариства повстанчого...

І за пожарища і за могилки, що чорнозем покрили...

Десь ген, далеко, червоне сонце за рідні стріхи ховалось... Тягнуло думку за собою... Чимсь отруйно-солодким, що за горло стискало...

Та не туди нам дорога, де червоне сонце ховається...

Нам туди, де гарматні громи вмирають.

— Спасибі вам, сотнику, прощайте козаки!

В широкій, зеленій вулиці сховалась Маруся.... Загинула пізніше в бою...

На землю лягав вечір, а мрійлива тужна осіння далечінь манила широкими шляхами...

В. Багинський

ТРИ СЕСТРИ

Хто не знає сестер із дому Старицьких?

Старша з них Марія Михайловна Старицька пішла за прикладом батька і присвятила себе українському театрові. Кільканадцять років керувала вона режисерським відділом Музично-Драматичної школи ім. Миколи Лисенка в Києві.

Одного дня, коли вже панувала московсько-большевицька навала, завітала я до Марії Михайловни. Вона мешкала в маленькій кімнатці у приміщенні школи, що містилася на Велико-Підвальній вулиці. Застала її в пальті, в рукавичках. Вона переглядала письмові роботи студентів. В хаті було зимно.

— Марія Михайловна, як це Ви в нетопленій хаті? Так занедбуєте своє здоров'я!

— Це нічого, моя дитино! Для мене тут зручно, все під руками. А грітися я ходжу до Людмили.

З часом совєтська влада реорганізувала Музично-Драматичну школу в Художньо-Драматичний Інститут і М. М. Старицьку було запрошено керувати режисерським відділом. Студенти любили її за її надзвичайно лагідну вдачу, щирість і тактовність.

Минали роки... Я вже працювала в одній школі під Києвом коли з матусиного листа довідалася, що Марія Михайловна відійшла на вічний спокій.

* * *

Середня із сестер відома письменниця Людмила Михайловна Старицька-Черняхівська. Про її діяльність, як видатної письменниці треба було б подати окрему статтю.

Тут тільки зазначу, що підчас першої світової війни вона працювала в "Земському Союзі Городів", а через це побувала на Поділлі, Тернопільщині, Львівщині, Холмщині. Організувала їдальні, притулки для евакуованих, притулки для дітвори, для самітніх жінок, не забувала і про шпиталі.

Так само тендітну постать Людмили Михайловни можна було бачити всюди — і в редакції журналу Літературно - Наукового Вістника, і в Центральній Раді, і в клюбі "Родина" і в оточенні молоді. Її витончена мова, приємний тембр голосу, інтеліґентність, — чарували кожного.

1929 - 30 рр. Процес над членами СВУ. На лаві підсудних і Людмила Михайловна разом із чоловіком . . .

По кількох роках, відбувши присуд, родина Черняхівських знову повернулася до Києва. Але за одною бідою приходить друга. ГПУ заарештувало і вивезло доньку Вероніку. Багато часу, зусиль і здоров'я витратила Людмила Михайловна на розшуки доньки... Даремно . . . Помер чоловік — знаний хірурґ. Заарештовано й вивезено в далекі табори "необнятной родіни" без права листування, — сина наймолодшої із сестер Старицьких — Оксани Михайловни.

* * *

Оксана Михайловна Старицька - Стешенко, після трагічної смерти чоловіка і втративши сина, віддалася цілком громадській праці. Вона була авторкою "Букваря", "Читанки" — підручників із сугубо українською тематикою. Завідувала довгий час культурним відділом Управи Українського Червоного Хреста. За її допомогою українські родини діставали продуктові пакети "АРА" якраз в той час, коли Україна пограбована денікінщиною та московською червоною ґвардією переживала голод. За її ініціятивою і безпосередньою участю організовано на полустанку "Чубинська" сільсько - господарську дитячу колонію ім. Нансена. Рученята дітей сиріт на п'ятьох гектарах вирощували і збирали лікарські рослини, яких так потребувало тоді населення. Як офіційна особа О. М., добираючи відповідний педагогічний і службовий персонал, оберігала українські дитячі притулки від московсько - большевицької ідеології.

* * *

Початок другої світової війни. Свої поразки на фронті комуністи відносили на конто українців. Евакуація установ і наплив біженців зі заходу. Масові арешти, "добровільна евакуація населення," зникнення продуктів, натовп людей під крамницями за тюлькою і сухими бичками. Барикадування вулиць Києва, шниряння аґентів НКВД, перевірка пашпортів на кожному кроці, і вдень і вночі . . .

Ось атмосфера, в якій перебував Київ в серпні - вересні 1941 р.

Одного разу, мати роблячи пакунок, каже: "Занесу, ось це, до Людмили Михайловни. Вони, напевно, не спромоглися зробити запасів."

В той час здоров'я Оксани Михайловни підупало тай і Людмила Михайловна вже дуже слабо трималася на ногах. Жили вони вкупі.

Взяла я пакунок, почепила осоружного противоґаза. (Комуністи дали наказ, щоб кожний виходячи з дому мав при собі противоґаз. Бо, мовляв, вчорашні їхні приятелі, — німецькі фашисти, пускатимуть ґази).

Біля будинку побачила двірничку.

— До них?

— Так.

— Нема . . . Нема голубок . . . вночі забрали . . . повели. . . і махнула рукою в напрямку Велико - Володимирської вулиці. Там, в будинку бувшої Земської Управи, була резиденція НКВД.

Зажурена повернулась я додому. А мати:

— Бачила? Ну, як там вони?

— Ні. . . Їх ми вже більше не побачимо, лише будемо згадувати добрим словом . . .

Дві сестри - страдальниці, наші видатні культурно - громадські діячки — це останній сніп з дому Старицьких.

Нехай же спогад цей буде вінком на їх незнану могилу.

А. Дзюбенківна

"...Вже осінь..." розносилася сентиментальна мелодія в супроводі піяніна. Це Ірка і Ліда у вільних хвилинах від науки розважують себе музикою і співом... Та сьогодні чомусь спів їм не клеїться, а акорди, неначе справжня сумовита осінь, — хвилюють душу...

"На сьогодні вже досить," — звернулась Ірка до Ліди. "Це мабуть осінь так впливає на нас. Дивись", показала рукою на листочок, що відірваний вітром від дерева крутився біля вікна і врешті впав на травник.

"Я особисто," — відповіла Ліда "не можу сказати, щоб осінь взагалі не любила, навпаки, з цієї пори року я маю дуже милі спомини, може й найкращі на ціле життя..."

Ірка зробила великі очі.

"Ти дивуєшся, але як хочеш, вір, — або ні, але це таки діялося у нашому рідному Львові, в ті часи, коли в Карпатській Україні гомоніли дзвони радости і свободи... Я знаю, ти недовірливо дивишся на мене, бо я була тоді ще зовсім малою, але ту незвичайну подію я заховала у найглибший закуток свойого серця...

Е. ПРИБИТКІВСЬКА

СПОМИН ПРО МИТРОПОЛИТА

Від тої пори минуло вже повних дванадцять літ... Чомусь особливо сьогодні, коли я бачу пожовкле листя дерев осяєне позолотом осіннього сонця, мої спомини мимоволі кружляють навкруги св. Юра, бо там я провела своє дитинство, в крузі своїх однолітків. Часто пригадую дитячий садочок при катедрі св. Юра у Львові, з незабутньою провідницею п. Г., що вкладала в наше передшкільне виховання, усе своє знання, всю себе... Було взявшися за ручки співаємо:

Б'ють шаблями вправо, вліво,
Щоб серце не умліло, гей-га!

І те "гей-га" ми спеціяльно наголошували. Здавалось мені, що відгомін відбивався об вікові мури Катедри, здавалось, що столітні дерева навкруги св. Юра від співу хилились, колихали, як сьогодні, своїми гілками, немов дивувалися тій пісні, що плила з кількох десятків дитячих сердець... Коли п. Г. випускала нас бавитися у сад, — я з її сином Дьодьом нераз викрадалися через відхилену в паркані дошку, обходили навшпиньках навкруги святині і піднявши голівки дивилися на св. Юрія на коні, який прибиває мечем крилатого змія.... Мені було страшно і я взявши свого супутника за руку тягнула його назад, до залі забав. Та Дьодьо вже тоді зумів виробити в мене подив до його відваги, бо прибравши відповідну позу і вказавши пальчиком на себе, — самовпевненим голосом промовив: "а я ж що?" Маючи такий авторитет біля себе, я заспокоїлася і ми далі розглядали св. Юрія, то його буйно-гривого коня, то меч всаджений в пащеку потвори... Ой, яке це було для мене страшне, а разом із тим і цікаве...

Надходив вересень і мене записали до школи при катедрі. Перед початком шкільного року, як звичайно вся дітвора садочка і школи йшла складати привіт Князеві Церкви, Митрополитові Шептицькому. Мені і Дьодьові припала честь вітати Митрополита та передати йому квіти. І тепер, хоч уже проминуло стільки літ, — коли пригадаю свій настрій та переживання в тій святочній хвилині, то приходжу ще й тепер до висновку, що недаремно в мойому дитячому серденьку невидимі струни тремтіли солодким почуттям щастя і співали: це святий, це святий...

Він був небуденною істотою. Ми всі оніміли, лише наші очі впилися в нього. Його біла борода і біле волосся, його вираз обличчя нагадували мені

(Продовження на ст. 24.)

НАШІ СУ

АННА ТАРНОВЕЦЬКА

У Вінніпеґу, в 1947-ому році, на річній Конференції Місцевої Ради Жінок Канади (Local Council of Women of Canada) піднімається одна з присутніх пань і починає говорити до англійських жінок. Делеґатки й гості вже з перших її слів звернули увагу на зовсім відмінний від всіх попередніх стиль її промови.

— Там за океаном, в наслідок довгої і жорстокої війни, залишилися десятки тисяч українських людей без пристановища і хати, без праці і засобів до життя, без батьківщини і надії на майбутнє. Між ними немає людини, яка не пережила б траґедії втративши когось, а то й всіх своїх найближчих; немає матері, що не оплакувала б свого сина, дочки чи чоловіка, які загинули або від большевицького пострілу в потилицю, або в гітлерівських концентраційних таборах. Ті чесні і роботящі люди, втративши свою Батьківщину і дорібок цілого свого життя, є в безвихідному становищі. Вони потребують нашої допомоги. — говорила зворушеним голосом ця жінка.

Вона доказувала далі, що цю українську еміґрацію треба допустити сюди в Канаду і дати ій можливість вільного демократичного життя. І в цьому не мало може допомогти англійська жіноча організація, якої завданням є дбати про соціяльне забезпечення жінки й родини.

Рясні оплески й гомін поміж слухачками потвердили, що ця промова зробила враження на канадійських жінок.

— Чи будуть ті українці, які пиріхали би в Канаду, добрими громадянами нашої країни? — запитує одна членка управи цієї англійської жіночої організації.

— Напевно будуть, я за це поручаюсь. Я сама українка — падуть у відповідь слова.

Наслідком цієї промови було писемне прохання від Національної Ради Жінок Канади до Канадійського Парляменту в Оттаві, щоб скоріше було розв'язане питання про допущення повоєнної еміґрації в Канаду. І це прохання напевно мало також свій вплив на затвердження цього благородного закону.

Жінкою, яка так відважно й рішуче промовляла, була пані Анна Тарновецька, теперішня голова Центральної Управи Організації Українок Канади ім. Ольги Басараб.

Ще дівчиною, мешкаючи у Ванкувері, пані Анна приймала участь в праці "Просвіти", що зорганізувалася, щоб рятувати українців від впливу комуністів. Вийшовши заміж за п. О. Тарновецького, чільного члена УНО Канади і переїхавши до Вінніпеґу, вона відчула потребу дальшої громадської праці й вступила в 1933 році до Відділу ОУК, що недавно був зорганізувався. Пані Тарновецька, не дивлячись, що мала двоє маленьких дітей й власне підприємство, віддала не мало своєї праці для Відділу, організуючи численні реферати, чайні приняття та покази куховарства, що їх і досі згадують членки ОУК з великим задоволенням. Тоді не було власної домівки й праця велася в приватних мешканнях, і часто - густо мешкання пані Тарновецької було місцем сходин Відділу.

Працюючи в Організації Українок Канади, пані Тарновецька зайняла відповідальне становище голови відділу жіночого КУК (Комітет Українців Канади) у Вінніпеґу, що заснувався в 1946 р. Пані Тарновецька окреслила напрямні своєї діяльности. Вона поставила собі за мету тримати зв'язок з англійськими організаціями, щоб інформувати їх про Україну й українські організації, про їх мету й діяльність. В першу чергу вона була впорядчицею добродійних збірок — "Теґ дей" для місцевих канадійських потреб. Нав'язала контакт із "Good Neighbour's Club", "Canadian Legion", "Red Cross", "Community Chest". Крім того занялася висилкою одежі українцям до Европи. Бувала учасницею сходин різних місцевих англійських організацій, де як добрий промовець, одверто говорила про потреби й змагання українського

(Продовження на ст. 21).

ЧАСНИЦІ

МІЛЕНА РУДНИЦЬКА

Я мала приємність познайомитися з Міленою Рудницькою в Празі, у своїх близьких знайомих. Гарна пані, з мідяним відблиском волосся — цікава в розмові, товариська, відразу справила на мене добре враження. Я вже від своїх друзів знала, що вона народилася на наших Західніх Землях України, а вчилася в університетах у Відні та у Львові (філософічні факультети). Пізніше я ближче познайомилася із її небуденною біографією. 1921 - 28 роках Мілена Рудницька була вчителькою учительського семінару та вищих учительських курсів у Львові. Вже з 1928 року вона ввесь свій час присвячує громадській і національній праці, за якою ми всі з цікавістю слідкували. Ще в 1921 році її заходами і по її ініціятиві скликається Перший Всеукраїнський Жіночий З'їзд, на якому вона була головним референтом. На цьому з'їзді всі жіночі товариства об'єдналися в один Краєвий Союз Українок з централею у Львові. П. Мілена була його довголітньою головою. Союз цей відіграв велику ролю в національному розвитку Західніх Українських Земель, він нараховував перед війною 1939 року сто тисяч членів. Праця Союзу стояла надзвичайно високо і охоплювала різнородні ділянки культурного життя. Кожним відділом керували фахові сили. Мілена Рудницька, як голова мала зв'язки з різними Союзами міжнародного жіноцтва, розуміла значення цієї праці і присвячувала їй особливу увагу. Союз Українок в міжнародніх організаціях репрезентував Україну на рівних правах із жіноцтвом державних націй. Завдяки своїм виступам на міжнародніх жіночих конґресах, Мілена Рудницька здобувала українському визвольному рухові симпатії та підтримку серед інших націй.

Найважливішою подією в українському жіночому русі того часу було скликання в 1934 р. Жіночого Конґресу в Станіславові, під головуванням п. Мілени Рудницької. З'їхалося організоване жіноцтво з краю, також були представниці з українських еміґраційних осередків, були навіть делеґатки з Канади і Америки. Конґрес був переглядом жіночих організованих сил і виявом громадської зрілости українського жіноцтва. Результатом цього конґресу було створення Світового Союзу Українок, головою якого було обрано Мілену Рудницьку. Ідеологічним органом централі Союзу Українок був журнал "Жінка". Він виходив у Львові в 1935 - 39 роках, головною редакторкою його була п. Рудницька.

В 1938 р. поляки розв'язали Союз, але він відродився зразу, вже як політична організація: "Дружина княгині Ольги", але війна перервала цю працю в моменті найвищого її розвитку. Одночасно із енерґійною працею в жіночих організаціях виступала Мілена Рудницька і на політичному форумі. В 1928 р. її було обрано депутаткою до варшавського сойму, де вона провадила завзяту боротьбу за право на існування української школи. Треба зазначити, що Мілена Рудницька була одним із видатніших промовців парляменту. На міжнародньому терені працювала в Женеві підчас "Ліґи Націй" та виступала як делеґатка Української Парляментарної Репрезентації.

Трудно перечислити в короткому нарисі всі відповідальні становища та переглянути докладно всю кипучу діяльність цієї надзвичайно талановитої громадської діячки.

Після окупації Західньої України большевиками в осени 1939 р. М. Рудницька тікає на Захід. Вірна демократичним ідеалам, вона ввесь час війни стоїть здалека від всіх громадських справ та ставиться крайнє вороже, як до німецьких нацистів, так і до большевиків. Кінець війни застає її у Празі. Перед приходом червоних військ пробивається вона на захід, до Австрії, де дає почин до відновлення Союзу Українок на еміґрації В літі 1945 р. нав'язує контакт із Міжнароднім Червоним Хрестом у Женеві, якому подає

(Продовження на ст. 20).

СОФІЯ ПАРФАНОВИЧ

НАД ВУЛИЦЯМИ – СОНЯШНИКИ

На осінньому небі пастелевий туман і білі хмарини. Понад ними сонце. Вулиці й вулиці. Безконечно довгі з бездоганним асфальтом, поспіхом авт і металевим скреготом вуличних возів - трамваїв. В сизому опалі - хмародери. Це "сиґті" — клубок чи петля вулиць і великих бизнесів. Це Америка.

З вікон сяючі діяманти й штучно усміхнені обличчя конфекційних ляльок, одягнених за найновіщими журналами, різнородні тістечка, заслонені вікна барів і гул міста. Це "сиґті". Великі реклями писані вдень і світляні вночі. Це "сиґті" — байдуже чи Ню-Йорк, Клівленд чи Дітройт.

Згори сонце ллє позолочений жар і зпоза туману синє небо — може над Ірі, або над якимось другим озером похожим на море або й над океаном. Та хіба не все одно? Всюди є клубок центру — і поспіх авт. І всюди малі домики для одної чи двох родин, вибігають із хмародерів, як яблука з яблуні котяться обабіч безконечно довгих вулиць, рівних і гинучих в далі. Це Америка.

Евеню чи стріт, а може бульвар? Все одно. Дімки й дімки, мільйони їх. Білі, жовті, бронзові. Часом цвіти в городці, майже завжди ґараж. Часом пес, ніколи курка. Хіба що виструґана з дерева. Щоб не забули діти, що яєць не несе машина, тільки тварина.

Але бур'ян — вічний. Він рівноправний громадянин американської вулиці. Можете станути край асфальту, розгорнути ботанічний атлас і вивчати американську рослинність. Бур'ян вибігає з городців, паношиться край хідників — увага найльони! — цвіте й насіниться — але ніхто його не займає. Він рідний син цієї землі і його тут право.

І ви погоджуєтеся з ним. Він часом цікавить вас, часом дере ваші панчохи, або дивує своєю чужістю й різноманітністю. Часом ви говорите до нього: — як вже ти тут? чому ти не такий...?

— листя твоє колюче, овочі твої подовгасті як пляшечки, або як малі колючі оливки. — Хто ти сину Землі Нової?

Але тут нова широка дорога для авт, що її зараз будують. Скриплять, екскаватори й залізні гусиниці тракторів, місять жовту глину. Ріже місто, — як ножем. Сірі бетонові рури котяться розбитими прогалинами й думають гордовито про свою приналежність до міста. Нова автодрайв чи гайвей народжується.

Соняшники похитують золотистими головами й карими очима дивляться в струм рік - вулиць.

Прихилюєте одну голівку і поринаєте губами в змарнілих пелюстках і вдихуєте пахощі . . . пахощі . . .

Порошні дороги, що ними м'яко котиться віз. Соняшники обабіч, соняшники . . .

Безмежні лани кукурудзи, такої високої, що їздець з конем сховається. В борознах дині й кавуни.

Гей, як пахнуть соняшники! І озерами біловода гречка.

Це Поділля. О, пахнуть соняшники великі й тяжкі й повні солодкого насіння. Бо є літо, що хилиться під осінь. І сонце золотіє в соняшникових пелюстках. Запах порошних доріг і м'який стукіт кінських копит, пил позаду воза і пісня.

Гей, край, який край! чи не ім'я йому Україна?

З дрімотної візії будить вас автова сирена. Ви надто висунулися поза хідник вдихаючи пахощі соняшників. І скриплять екскаватори черпаючи глину та родиться нова дорога. Бо Америка, є молода, така дуже молода! Бо ж це мешканці малих дімків, ще на спогад батьківщини, сипнули диким соняшником. Він як колись вдома мандрує за сонцем і в змарнілих голівках приховує пахощі літа на широких плідних полях.

Але діти їдуть автами й будують нові міста, дороги, нове життя. Чудесно молоді діти в чудесно - молодій країні.

Бетоновими мостами біжать авта й залізниці і гомонить вулиця.

І соняшники над вулицями пахнуть своїм вічним життям. Це в день. Бо в ночі неон не кличе їхніх облич.

А поза хатами груші, поза хатами яблуні й смітники — як колись, як вдома. Вночі грушки падають на травник і в день оси смакують їхній солодкий смак.

Бо є підосінній день, бо є пізнолітня ніч на маленьких городцях - травниках поза хатами.

Поза білими, жовтими, бронзовими американськими дімками.

І дзвінки й сирени й скрипіт екскаваторів, що родять нову вулицю.

І соняшники над вулицями.

ВЕСНЯНИЙ ПРОМІНЬ

ДЛЯ НАШИХ ДІТЕЙ

ДОРОГІ ДІТИ!

Багато з Вас читало оповідання про боротьбу й змагання українців за самостійну державу. Нераз читали Ви про малих героїв — українських дітей, які не боялись ані куль ані кінських копит, а відважно йшли з поміччю українському війську. І не раз ці діти своєю маленькою головкою, своєю порадою допомагали вийти із трудної ситуації не одному січовому стрільцеві.

Чому я це згадую саме тепер?

Це є місяць листопад. Для Вас він нічим не відрізняється від попередніх місяців, хіба тим, що тепер холодно і Ви з дня на день очікуєте, як випаде сніг, і Вам прийдеться витягати саночки. Але місяць листопад є дуже важний в українській історії, і Ви це мусите знати, бо Ви є українські діти.

Це було давно - давно, Вас ще на світі не було в той час. Але Ваш тато напевно не забуде того ніколи, як він був тоді молодим юнаком, мав кріса за плечима й гордився тим, що він український січовий стрілець. Поспитайте тата, він Вам напевно розкаже багато - багато про незабутні події того часу.

Так, це було 1918-го року. Українська Армія на східніх землях України змагалася із москалями, обороняючи Українську Народню Республіку. Коли там велася боротьба за самостійність і незалежність, Західня Україна хотіла стрясти із себе ярмо поляків, змагалася звільнитися від них й прилучитися до Східньої України, щоб проголосити соборну державу. Україна палала. В Галичині бої йшли по всіх закутинах, але найголовнішою метою Українських Січових Стрільців було здобути Львів.

Місяць листопад — це місяць радости і смутку. Радість запанувала над містом Львовом, коли 1-го листопада січовики відігнали поляків від міста й осіли в ньому, як дійсні господарі своєї землі. Столиця Західньої України — Львів — була умаяна жовтоблакитними прапорами, по вулицях лунали співи й сміх. Це була велика радість, яка, на жаль, довго не тривала. 22-го листопада поляки прийшли ще з більшою силою під мури Львова й обсадили його.

Багато жертв упало, багато крови лилося за Україну.

Це, діти мої любі, мусите добре знати і пам'ятати, що листопад 1918-го року для нас українців є місяць святий і незабутній.

Ваша редакторка.

ЛЕСЯ ХРАПЛИВА

ЛИСТОПАД

Осінь йде у тумани сповита,
Журавлі понад полем летять,
І всміхається спомином літа
Той тужливий, сумний Листо-
.... [пад.

Над стернею зчорнілою вітер
Кучерявить поблідлі вогні;
Біля ватри розсілися діти,
Що худобу пасуть на стерні.

Вітер дивні гадки навіває,
Гонить хмари важкі угорі —
І здається: мчать коні булані
І закуті у сталь лицарі!

Тихо стелиться бабине літо,
Журавлі понад полем летять,
Вітер казку розказує дітям,
Тим, що створять новий Листо-
[пад!

Придорожній хрест

Було літо; сонце опівдні й прозоре небо по дощі. Василько взяв меншу сестричку Марійку за руку й повів стежечкою на горб. На горбі діти зупинились, оглянулись за домом, але його вже не було видно, зник десь за горбом. Марійка розплакалася: — "Як ми тепер потрапимо додому? Ми зблудили..." Василько згадав, мати перев'язувала цей хрест вінком із житнього колосся. Зрадів. Утер сестричці сльози й сказав: "Гляди, там в долині виднієв білий хрест, доки його видно — ми не заблудимо... Прийти до нього, а звідтам вже й видно нашу хату..." Діти йшли далі. Йшли оглядаючись за хрестом, не спускаючи його з очей. Йшли так далеко, як лише могли його бачити.

Тепер той хрест зломаний. Нема на ньому вінка, — в бур'янах обкипілий буйним полином. Василько й Марійка далеко від рідного дому, скитаються по чужині. І знову літо. Недільний ранок за вікном пахнув м'ятою, проти синього неба впишався жовтими гвоздиками. — "Васильку, поведи мене на таку гору, звідки б я могла побачити рідний край, або хоч ті бодай облаки, що його вповивають..." — сказала Марійка. Василько призадумався. Взяв сестричку за руку і, як колись маленькою, повів стежечкою на горб. На горбі стояла стара церковця. Діти відхилили двері, клякли на кам'яну долівку й щиро молилися. Як виходили з дверей, то Марійка сказала до Василька: "Тямиш, маленькими ми були відблукались від хати, а ти сказав: доки видно той хрест в долині, ми не заблудимо... Тепер ми далеко від дому: за сто-ріками, за багатьма горами, за морем. Ми йшли оглядаючись за домом. Нам мінялися краєвиди, люди, мови і всюди лише хрест, один і той сам хрест. Я гадаю, й тепер можна сказати; як довго будемо його бачити — не розгубимось, не зійдемо з дороги." — "Так, дорога сестричко, — сказав Василько — орієнтуючись на хрест Божий — ми ніколи не заблудимо."

Що неділі вони двоє — братік і сестричка виходять на цей горб, клякають на плитяну долівку: "Христе, Сине Божий, приведи нас до рідного дому!" В далекій чужині, щоб не згубитись — орієнтуються на хрест Божий.....

І. БОДНАРЧУК

ЕЛИС ҐРЮ ҐЕЛЛ

Родина бобрів

Чи ви чули колинебудь про бобрів? Це є невелике, але дуже розумне звірятко, яке собі так майстерно будує хатку у воді і яке має багато цікавих та дивних звичок.

Ось послухайте історію маленького бобрика, якого звали Довгохвостим. Ця історія сталася в часі, коли загорівся рідний ліс, й він з родиною мусів покидати йому таке дороге озерце.

— — —

Декілька молодих бобрів купалося та плюскалося в холодній воді озерця, а Довгохвостий, змучившись, виліз на беріг і сів у тіні куща.

Його бистрі очі спостерігали все, що діялось навколо, а маленькі круглуваті вушка швидко вловлювали навіть той найтихіщий звук. Десь квакне жаба, зацвіркає коник польовий, забзучить бджілка, збираючи мед, — він вже й насторожився.

Довгохвостий піднявся на задні лапки, сперся на широкий хвіст, щоб легше утримати рівновагу, і задивився на рідний дім — на маленькому острові, на самій середині озерця.

Для других звіряток це була тільки безформенна купа дерева, трісок та болота, що тепер висохло й потріскалося від сонця. Але для Довгохвостого це був рідний дім. Там він мешкав з батьком, мамою та п'ятьма сестрами й братами.

Це було його друге літо, і він почував себе зовсім дорослим в порівнанню до малих бобренят, що народилися, як тільки сніг розтаяв, а листя лілеї встигло позеленіти. Вони були й досі малими та незграбними дітваками. Правда, і він був колись такий малий та незграбний, але Довгохвостий цього не пригадує, бо це було дуже й дуже давно. Ще перед зимою. Ще перед тим, як листя почало падати на землю.

— О, я мабуть вже дуже довго живу, — сказав він собі з гордістю. — І навчився я чимало нового за той час.

Як він докладно знав той дім з дерева там на острові. Він знав, де починався тунель на дні озера і провадив майже через пів озерця аж до самої хати. Він знав ту долішню кімнату, де треба було постояти, аж поки вся вода не стекла з кожушка. І горішню кімнату з м'яко вистеленим ліжком де ціла родина бобрів спала. Це все він знав і любив.

Спустивши задоволено передні лапки на землю, він зробив пару кроків вперед. Але раптово став. Підняв голову й почав боязко нюхати повітря.

Що за дивний запах? Це йому ніяк не подобалося. Він пригадав собі, що ще вчора вперше його занюхав і, сам не знав чому, перелякався. А тепер перелякався ще більше.

Густа синя мряка висіла в повітрі, і це його теж лякало. Вона зовсім не була подібна до білої імли, що так часто підіймалася над водою ранніми ранками. Імла бувала холодна й приємна, а ця ні, — ця дразнила ніздрі й пекла очі аж до сліз.

Ще маленьким, Довгохвостий мав деколи почуття, що його переслідують якісь страшні сотворіння. Якісь такі, що він не міг їх побачити ані почути. Синя мряка йому пригадала старі давно забуті почуття. Він кваплячись побіг, щоб чим скоріше потонути у воді. Тоді, розправивши лапки та керуючи хвостом, поплив бистро до рідного дому, до тої хатки з дерева й трісок на середині озерця. Там можна сховатися, бо тільки там безпечно.

Кілька хвилин постояв у долішній кімнаті, стріпуючи воду з кожушка. Тоді скоренько виліз в горішню кімнату і, сховавшись у найглибший куток, зразу заснув.

Збудився він від страшного гамору малих сестер і братів. Всі вони лежали на підлозі, мати стояла коло них, а батько проходжувався стурбовано по кімнаті. Що вони тут роблять? Довгохвостий був дуже здивований. Чому вони не сидять в тіні дерев над берегом? Бо стале місце перебування родини бобрів, відколи почалося літо, було власне там.

І тоді він знову занюхав цей дивний неприємний запах. Він продирався просто через стіни, заповнював кімнату.

Ось чому родина бобрів зібралася в хаті, — вони всі, так як він, злякалися цього запаху.

Довгохвостий раптом піднявся. Його вухо зловило чудні звуки тріскоту, шуму та божевільного реву звірів з долини.

— Що це таке, тату? — запитав він переляканої.

— Це вогонь, — відповів батько. — Ліси горять, Довгохвостий!

(Далі буде).

Переказала Леся.

Є. СТАХОВА

Вівчарик і овечки

ОЙ СИНЄ НЕБО, СИНЕНЬКЕ - СИНЄ.
НА НІМ ЩОСЬ БІЛЕ, БІЛЕНЬКЕ ЛИНЕ.
БЕЗ КРАЮ НЕБО — НЕМАЄ КІНЦІВ,
НА НІМ БІЛЕНЬКІ ПАСУТЬСЯ ВІВЦІ.

ОЙ, ТО НЕ ВІВЦІ — ТРАВИ Ж НЕМАЄ.
ТО ХМАРИ БІЛІ І КУЧЕРЯВІ.
А ЇХ ПАСТУШИТЬ ВІВЧАРИК КРАСНИ
ТО НЕ ВІВЧАРИК! ТО СОНЦЕ ЯСНЕ!

ВОНО ХМАРИНИ СВОЇ КОХАЄ,
ПРОМІННЯМ ЗЛОТИМ ЇХ ОБНІМАЄ.
БУВАЄ НЕБО СТАЄ НЕГАРНЕ,
ВІД ЗЛОГО ВІТРУ СУМНЕ І ХМАРНЕ.

ТОДІ ОВЕЧКИ СОНЦЕ НЕГАЙНО
ПОЗАГАНЯЄ В НЕБЕСНУ СТАЙНЮ.
САМО Ж ЗАХОДИТЬ ЗА ОБРІЙ СПАТИ,
А ЗАВТРА ДІТЯМ ГУКНЕ: ВСТАВАТИ!

РОМАН ЗАВАДОВИЧ

ПІД ЗИМУ

Лісок пожовтів,
Садок опустів:
Ні яблучок, ні грушок,
Ні солодких слив.

А вітер гуде,
Що зима буде;
Коні сиві, буйногриві
До нас приведе.

Коні заіржуть,
Гривами струсуть,
В скорім бігу, килим снігу
Простелять на путь.

А ми за ними
На ті килими
З саночками, з таночками
Днями цілими.

(„Світ Дитини".)

Д-Р ЛЕВ СТАХОВСЬКИЙ

НОВИНИ

В ЛІКАРСЬКОМУ СВІТІ

Артрит — хвороба, що від неї страждає величезна кількість людей. Це — запалення суглобів, що викликається ревматизмом, гонорреєю, сифілісом, туберкульозою, пораненням, ударом тощо. Хвороба, яка звичайно викликає лиш усмішку і до якої ті, що її не мають, ставляться з призирством.

Ті ж нещасні, що від неї страждають, не усміхаються, бо ті болі, яких вони зазнають в суглобах, є страшні; ті деформації, які їм скручують руки, ноги, спину, приковують їх роками до ліжка, роблять їх жалюгідними каліками.

А хвороба ця страшенно розповсюджена. Вона створює не менше інвалідів, ніж хвороби сердечні, рак та туберкульоза взяті разом. Вона вас не вбиває, але не рідко примушує вас бажати собі смерти. Це проблема соціяльна, бо лише в США завдяки артриту витрачається річно 100 мільйонів робітничих днів.

Артрит може Вас вдарити в будь-який день між Вашим 20 та 50 роком життя. В один суглоб, чи у всі відразу. Може іммобілізувати Ваші коліна під прямим кутом, або вдарити Вас по щелепі так, що Ви не зможете ані їсти, ані говорити. Може заморозити Вашу спину так, що Ви не будете в стані зігнутися; може довести до атрофії Ваші м'язи і скрутити Вас дійсно в баранячий ріг. Часами хвороба вдаряє нагло: висока гарячка, опух та біль в однім чи в кількох суглобах. А звичайно вона підкрадається зненацька, підступно. Нераз Ви буваєте нервові, трохи тратите на вазі, легко втомлюєтеся. Часами буває почуття оніміння в руках і ногах; часами недокрів'я, легенька гарячка. Потім одного дня в пальцях з'являється біль, суглоби опухають. Поволі біль та опух мандрують до інших суглобів: до плечей, в коліна, чи до крижів . . .

Всі дотеперішні способи лікування були більш-менш проблематичні. Масажі, тепло, вакцини, рентґенове проміння, застрики, просвітлення, слонові дози вітаміну Д, виривання зубів, вирізування міґдалок, застрики золота, бджолячої отрути, отрути кобри, — все це часами давало добрі висліди, але частіше — не давало їх . . . Часами ж як не дивно, хвороба зникла сама, без жадного лікування.

Зрозуміло, що очі тих всіх хворих загорілися, надією, коли рознеслася чутка, що знайдено два нових ліки: гормону АКТГ (латинськими літерами "АСТН") і кортизон, що ніби то при артриті роблять чудеса! Що ж це за гормони? Як до цих чудес поставитися?

Кортизон є гормоном надниркової залози, що як шапочка сидить на верхнім полюсі кожної нирки. Наднирка складається з двох частин: із серцевини, яка продукує адреналін, та з кори, яка продукує коло 30 різних гормонів, серед них і *кортизон*. На нього звернув увагу вперше д-р Ф. Генч, який зауважив, що у артритиків настають великі поліпшення, якщо вони вагітніють, мають жовтуху, або після хірургічних операцій. Як виявилося, ці хвороби викликають підсилене вироблення кортизону в організмі людини. І дійсно, коли хворим, що довгими роками страждали від тяжкого, деформуючого артриту, почали встрикувати кортизон, у них помічалося негайне поліпшення. Далі, в процесі дослідження кортизону, вчені переконалися, що один із багатьох гормонів передньої частини гіпофізи (мозкова залоза), має ту властивість, що попадаючи до крови, змушує надниркові залози виробляти більше кортизону. Цей гормон скорочено було названо АКТГ. Надзвичайно цікаве те, що АКТГ усуває ознаки цілої низки хвороб, які між собою нібито не мали нічого спільного: артриту, запалення легенів, астми, туберкульози, хронічного алькоголізму, епілепсії . . . Здавалось би, що первісним лікуючим фактором був кортизон, а АКТГ діє збуджуюче на кору надниркової залози для його секреції.

Але ознаки цих хвороб зникали лишень на так довго, доки АКТГ подавалося хворому, — потім вони знову з'являлися.

Цікаво теж, що АКТГ дає і деякі небажані ефекти, що однак зникають, як тільки лікування припиняється: прищі, певні душевні незрівноваженості, опухи обличчя, діябетичні явища; часами у жінок починають рости вуса та борода.

Без сумніву, відкриття цих двох гормонів, які ще не доступні широкому загалові (бо вироблення їх дуже складне і коштовне!), відкриє нову еру в лікарському мистецтві й вирішить проблему лікування артриту. Деякі вчені вважають, що їх відкриття є в медецині не менш вартісним, ніж в свій час було відкриття бактерій, бо наводить думку на нові теорії, — що дадуть цілком нове розуміння причини хвороб. А тим самим — подадуть і нові методи їх лікування. Покищо ні кортизон, ні АКТГ, — артриту не виліковують, а лише на певний час *усувають їх симптоми.*

20 ЛІТ НА СЛУЖБІ НАРОДУ

Над великою, гарно прибраною вітриною, надпис — "КАЛИНА", який закликає кожного прохожого українця зайти всередину. Коли ви відкриваєте двері, вас огортає українська атмосфера і приємно вражає дбайливий порядок, услужливий персонал, що роз'яснює найбільш похмуре обличчя. М'яко і зворушливо настроюють вас мелодії найновіших українських рекордових плит, які награє на бажання покупців панна Маруся. Управитель цієї української кооперативи — п. Шкварчук терпеливо розкладає перед вами найрізноманітніші видання українських книг, дає пояснення й поради. Голова дирекції кооперативи "Калина" — п. Топольницький завжди знайде прихильне слово для кожного відвідувача "Калини".

"Калина" розбудовується.

За 20 років "Калина" розрослась у поважне підприємство. Пригадується, скільки було клопотів та несподіваних перешкод при її заснуванні в 1930 р. Перше скромне приміщення було на вулиці Мк Ґреґор. Але вже за два роки упертої праці досягнуто, що „Калина" перенеслася у винаймлене приміщення при центральній вулиці Вінніпеґу під ч. 872 Мейн стріт.

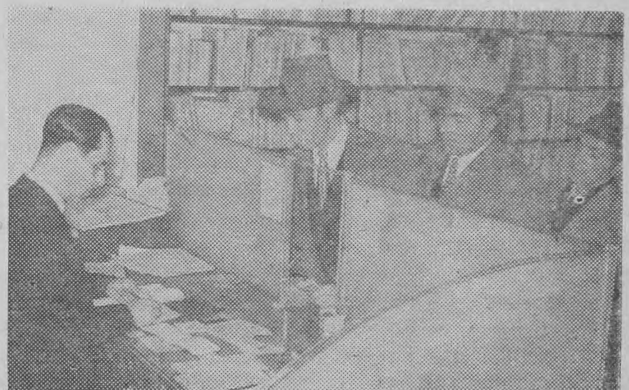
Пригадується, як при перенесенні, члени кооперативи, замість того, щоб із своїх скромних матеріяльних засобів витрачати гроші на вантажне авто, самі на плечах у мішках перенесли весь маєток "Калини" до нового приміщення.

Пригадується, як упорядковуючи вітрину, члени кооперативи виставили всі цінні речі на показ покупцям, а оглянувшись — розсміялись: "Що ж ми будемо продавати, коли нічого не залишилося в крамниці?" — Прийшлося знову витягати із вистави, щоб на прилавках не було порожньо. Таке було життя, хоч не легке, але сприймали його із гумором і з надією, що мусить бути краще.

І тут, у цьому новому приміщенню "Калина" пережила дійсно тяжкі часи — брак фінансів під час депресії, брак фахового персоналу й тисячі інших клопотів. Але "Калина" витримала це все й досягнула того, що 1946 р. закупила власний будинок на тій самій вулиці під ч. 862. І знову клопіт, будинок є, але перенестися туди не можна було через контролю мешкань. Аж в році 1948 "Калина" перенеслася до власного будинку, де вона міститься і тепер.

Простора світла крамниця виглядала так, що тут буде багато місця для розбудови кооперативи. Але по двох роках праці й росту виявилося, що "Калина" розвивається в поважне підприємство, яке вимагає більшого приміщення. І цього року розбудовується вона в двох поверхову будову, яка незабаром буде викінчена.

Двадцять літ на службі народу. 1950 - ий рік — це ювілейний рік, з нагоди якого в місяці листопаді "Калина" випускає новий каталоґ, що буде розісланий по цілому світі. В цьому каталозі будуть поміщені всі українські книги, які тільки до тепер появилися на ринку, і які "Калина" має в розпродажі у своїому книжковому відділі. Окрім цього, "Калина" ще має ювелірський відділ, відділ музичних інструментів, відділ рекордових плит. В "Калині" можна купити по дешевих цінах мистецькі різьблені касетки та альбоми, можна вибрати елегантну краватку і доброї якости мужеські шкарпетки. В кооперативі "Калина" навіть із Сполучених Штатів Америки замовляють різдвяні поздоровлення, бо вони прославляються гарним мистецьким виконанням. З днем, як тільки "Калина" пошириться викінчивши будову, плянується запровадити відділ з електричними кухнями, холодильниками, машинами до прання і радієвими апаратами.

Численні відвідувачі "Калини" і "Карпатії".

В приміщенню "Калина" міститься найбільша Щадничо - Кредитова Спілка в Манітобі, — "Карпатія".

Н. Верпета.

ЗОЛОТИЙ ХРЕСТ

ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНОК КАНАДИ

Чи ви знаєте, що таке біда? Коли і їсти нема чого, і в хаті холодно, і стіни плачуть від вогкости, і взуття діраве, і коли дітей забрали і запроторили, і коли сама-самісенька одна серед чужих людей...

„Щиренько дякую Вам за пакунок і Вам усім я дуже дякую за Ваше золоте серце. Дуже мені цей пакунок поміг, так що я мала що їсти..." — пише старенька мати, яка залишилася самітня й опущена далеко від Рідного Краю, в Німеччині. „...Прийдеться мені хіба тут пропадати, бо так моїх четверо дітей пропало, що я і через це хвора, із великої гризоти не можу спати, бо я так все думаю за своїх дітей..."

Так, ця бабуся знає, що таке біда. Але вона знає також, що воно таке — золоте серце. Те велике золоте українське серце, що б'ється в тисячах грудей канадійських українців співчуттям і любовою до далекого Рідного Старого Краю, і до своїх братів і сестер, що вдома терплять неволю, а інші, роз кидані по світі, горюють.

І ті численні листи, що приходять до Центральної Управи Організації Українок Канади у відповідь на вислані пакунки із фонду Золотого Хреста ОУК говорять нам, іноді і простою мовою, про нужду їхню і про велику вдячність для того українського золотого серця.

На Провінційних З'їздах УНО й Братніх Організацій, які відбулися в перших днях місяця липня ц. р., поміж багатьма важливими справами присвячено багато уваги питанню, як збільшити фонди Золотого Хреста, не дивлячись на те, що Золотий Хрест і поповнення його фондів все стояли на першому місці Організації Українок Канади.

Як відомо з численних статтей про ОУК, про початок її заснування та розцвіт, ця організація зродилася, окрилена в першій мірі бажанням дати допомогу Українським Землям. Всі зусилля, акції, підприємства та грошеві збірки йшли на підтримку воєнних Інвалідів, Січових Стрільців, Рідних Шкіл й різних добродійних та культурних інституцій у Західній Україні (бо із Східними Землями не було контакту).

Це й було підставою, щоб на передодні боротьби за Карпатську Україну заснувати сталий залізний фонд, який був би заморожений для місцевого вжитку в Канаді, а мав єдине призначення — підтримати українське населення, що потребує помочі на його рідних землях. Цей фонд започаткований в р. 1937 під назвою Український Червоний Хрест, а в р. 1939 перейменовано його на Український Золотий Хрест, щоб відрізнити його від Канадійського Червоного Хреста.

Повстав він у Канаді з ініціятиви Організації Українок Канади ім. О. Басараб, а переведення цього з великою посвятою доконали пані Анна Зелена, яка перебуває тепер у Віндсор, Онт., пані Марія Ґуляй при помочі д-ра І. Ґуляя, довголітнього секретаря Краєвої Екзекутиви Українського Національного Об'єднання Канади. Центральна Управа та члени ОУК відчули ситуацію українського народу підчас останньої війни, відчули, які жертви понесло українське населення і скільки буде потрібно систематичних зусиль та засобів, щоб їм допомогти по закінченню війни.

Ці три особи, ще на початку війни, маючи сильну підтримку від членок та членів братніх організацій, підготовляли ґрунт в Канаді для широкого розголосу акції Українського Золотого Хреста. Українці Канади, головно членство ОУК та УНО, а також прихильники цих організацій, розбудували фонд своїми численними пожертвами.

Фонд Золотого Хреста з кожним роком зростав, щоб одного дня, перейти в життя: скінчилась друга світова війна, наладнався зв'язок з Европою й допомоги поплили за океан.

Не дивлячись на те, що ці люди, які вносили пожертви, давали їх із свого дуже скромного заробітку, членки ОУК досягли того, що річно висилалося на поважні суми пакунки з Центральної Управи й окремих Відділів ОУК.

Наприклад, в серпні 1947 року на одинадцятій Краєвій Конференції ОУК, в звіті Золотого Хреста подані такі цифри за час від 1-го січня 1946 р. до 30-го червня 1947 р.

1. Відділи ОУК вислали українським скиталь-

(Продовження на ст. 23.)

ЛИСТОПАД — МІСЯЦЬ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ

Союз Українських Воєнних Інвалідів з Европи подає, що нашої помочі потребують тепер 569 українських воєнних інвалідів з родинами, разом 1200 осіб. Ці люди не можуть виїхати кудинебудь, бо вони інваліди, їх нікуди не приймають. В націй, що мають свої держави, воєнних інвалідів підтримує держава. Україна нині в московській неволі. Отже інвалідів мусять вдержати ті українці, що живуть у вільному світі, а не в неволі.

ЛИСТОПАД МІСЯЦЬ БУВ І ДАЛЬШЕ ОСТАЄТЬСЯ МІСЯЦЕМ ІНВАЛІДІВ.

Не забувайте в цьому місяці, що Вашої помочі ждуть 1200 осіб. Вони безпомічні і хворі, отже поміч спішна.

Датки і пожертви шліть на адресу ОУК із зазначенням, що це на фонд інвалідів. Всю зібрану суму ми перешлемо до Союзу Українських Воєнних Інвалідів в Европі. Повідомлення про хід акцій буде подане до загального відома через пресу.

UKRAINIAN WOMEN'S ORGANIZATION
P. O. Box 3093, Winnipeg, Man.

ОЛЬГА ЗАЯЦЬ

ГОЛОВА ВІДДІЛУ ОУК ТОРОНТО-МІСТО, ОНТ.

Пані Ольга Заяць є уроженкою містечка Угнів, пов. Рава Руська. Вчилася в Угнові та пізніше у Львові, поки польсько - українська війна не перешкодила їй закінчити повністю науку. 1922 року вийшла заміж за вчителя п. А. Заяця. Через вічні переслідування та неможливість, як українцеві, дістати вчительську посаду, — п. Заяць був змушений у 1927 р. виїхати до Канади. О. Заяць по виїзді мужа, протягом двох років, провадила в свойому містечку дитячий притулок, брала активну участь в роботі "Читальні Просвіти", а також працювала в Союзі Українок. В кінці 1929 р. приїжджає вона до Канади (Торонто). Разом із своїм мужем, що був учасником українських визвольних змагань, береться п. Ольга до активної роботи в новоорганізованій Українській Стрілецькій Громаді. 1930 р. п. Ольга переїжджає до Содбури, Онт., де продовжує роботу в УСГ. В цьому промисловому центрі, де була сильно розвинута комуністична пропаґанда, п. Ольга починає організувати навколо себе українське жіноцтво та провадить серед нього національно - усвідомлюючу роботу. Починає з організації хору, з імпрез. Разом із горсткою національно - свідомих жінок ходить із колядою, що було для Содбури новиною, бо до того часу, ще ніхто тут не ходив колядувати. То ж і не дивно, що колядників у кожній хаті радо вітали. Не одному скотилася по щоці гаряча сльоза при згадці про далеке рідне село. Весь дохід із цих підприємств висилався на Визвольний Фонд, на Рідну Школу, на інвалідів та політ. в'язнів і т. п.

Від моменту зорганізування в Содбурах Відділу ОУК у 1932 р. п. Заяць веде в ньому активну провідну роботу, протягом тринадцяти років. Шість років, як голова Відділу ОУК, також несла обов'язки секретарки, режисерки, провадила підсекцію МУН. Набувши учительський диплом — вела Рідну Школу.

У 1944 р. повернувшися до Торонта, п. Заяць безперервно і по цей день керує роботою Відділу ОУК, а останні три роки є його головою.

Відділом ОУК в Торонті (місто) проведена велика робота. Члени Відділу пакували і висилали численні пакунки на скитальщину. Складали пожертви харчами, одягом, грішми.

Коли розпочалася будова Українського Національного Дому, членки Відділу взялися і до цієї праці з великим завзяттям.

В 1948 р. п. О. Заяць було послано як делеґатку на Світовий Конґрес Українського Жіноцтва у Філадельфії. Була містоголовою жіночого КУК в Торонті. На 1950 р. входить до складу Провінціяльної Екзекутиви УНО і Братніх Організацій на Схід Канади.

Багато зроблено і в ділянці співпраці з англосаським світом. Відділ ОУК, який очолює п. О. Заяць належить до місцевої Англійської Жіночої Ради та підтримує з нею живий зв'язок.

Такий короткий перегляд двадцятирічної громадської роботи нашої заслуженої членки ОУК пані Ольги Заяць.

Г. Д.

ДІЯЛЬНІСТЬ ВІДДІЛІВ ОУК

СОДБУРИ, ОНТ.

Дня 10-го жовтня відбулися святочні сходини в честь Віри Бабенко. Сходини відкрила й перевела заступниця голови Відділу ОУК — пані С. Матейко, реферат прочитала пані Т. Підзамецька. Доклад про подібні сходини вРіднім Краю й труднощі їх переведення виголосила пані О. Залізняк. На заклик пані С. Матейко переведено збірку на Золотий Хрест.

РІДЖАЙНА, САСК.

Дня 1 жовтня відбулися святочні сходини в честь Віри Бабенко.

ВІНДСОР, ОНТ.

Дня 16 вересня на відкриття осіннього сезону відбувся "Овочевий баль" спільно із братніми організаціями.

Дня 17 вересня улаштовано приняття для курсантки Н. Мудрої, під час якого делеґатки з Провінційного З'їзду давали свої звідомлення.

СТ. БОНІФАС, МАН.

Дня 19 серпня улаштовано приняття п - ву Головатим, з нагоди набуття ними нового дому.

Дня 15 жовтня відсвятковано "День Подяки" чайним приняттям.

Дня 17 жовтня відбувся показ різних господарських виробів заходом англійської організації "Home Hour Club".

ВІД НАШИХ КОРЕСПОНДЕНТОК

СОЮЗ УКРАЇНОК У ФРАНЦІЇ

Дня 1 жовтня ц. р. Союз Українок у Франції влаштував "гутірку при чаю". Присутніх жінок було понад 50, а також було декілька чоловіків. Голова Союзу Українок — пані М. Фуник привітала всіх присутніх, а п. Г. Совачева висловила свою радість і подяку прибувшим на гутірку гостям від імени Жіночого Комітету при Українській Автокефальній Православній Церкві. Пані Голіян прочитала реферат на тему доцільности жіночої організації у Парижі. Після реферату зав'язалася гаряча дискусія з приводу Українського Дому, де міститься школа, яку провадять Сестри Служебниці. У Франції всі школи тільки у французькій мові і дітям загрожує неминуча денаціоналізація. Тому присутні жінки вирішили звернутися до відповідних чинників, перш за все до СФУЖО, з проханням залишити Український Дім під школу і сиротинець.

Другою темою гутірки був курс крою і шиття, який відкривається при С. У. Переведені вписи дали дуже велику кількість бажаючих вчитися.

Хоч вступ на "гутірку" оголошено вільний, але з ініціятиви деяких присутніх переведено збірку, яка дала 3493 ф. Вирішено повторювати такі "гутірки" щомісяця, бо перша спроба довела їх доцільність.

Г. С.

НА ВІДКРИТТІ СЕЗОНУ

Світлим і відзначаючим днем у житті й діяльності Відділу ОУК у Вінніпеґу був гарно зорганізований чай на відкритті осіннього сезону. Це відбулося в сонячну неділю 8 жовтня пополудні, в Українському Національному Домі.

Мені, за короткий час побуту в Канаді, ще не доводилося були присутній на такому підприємстві і я все сприймала із зацікавленням і зо здивованням. При вступі на залю звернула я увагу на погідний настрій присутніх гостей і на милу усмішку двох упорядчиць чаю, — пані М. Маґери і пані А. Вах, які Вас гостинно запрошують до середини й пропонують Вам сідати. Не диво, що відразу по Вас розливається тепло і зворушення від такої гостинної зустрічі.

На передньому пляні великий стіл, застелений скатертиною й прибраний квітами. На ньому розложені різноманітні печива й хлібчики, приготовлені членками ОУК. По обидвох кінцях столу на почесних місцях — пані С. Маценко і пані О. Стебницька готові до наливання чаю. Членка Центральної Управи ОУК пані Г. Данько, молода мама й енерґійна громадська діячка, відкрила теплим словом чайне приняття. Членки МУН — усміхнені дівчата, — звинно задовольняли кожне побажання гостей й угощали їх смачною перекускою. Пані Н. Шеремета, голова Відділу ОУК у Вінніпеґу дбайливо стежила за кожним гостем, щоб він почував себе як дома. На місце пані Стебницької і пані Маценко, по деякому часі, сіли до столу на почесне місце розливання чаю пані Ґренків і пані Глика. Українські народні пісні, які лунали через голосник, цілковито гармоніювали з приємною атмосферою. Після кількох годин, що пролетіли як одна мить, із милим враженням покидаю залю. При дверях, коло каси сидить пані Нагорняк, активна членка Відділу ОУК, і запрошує Вас на другий раз не забути прийти на підприємство Відділу ОУК. І я вірю, що на другий раз нас буде в кілька разів більше, бо кожний охоче прийде, щоб відпочити після цілотижневої праці в приємному оточенні членок ОУК.

Присутня.

ВІСТКИ З АНГЛІЇ

Багато років назад до Англії, неначе насунулось лихо — люди запиячили. Чоловіки пропивали ввесь свій заробіток, родина страждала від злиднів, дітвора голодна і обідрана докучала матерям. Перед очима стояло матеріяльне і моральне зубоження.

Тоді, сто сорок чотири роки тому назад, віруючі під проводом своїх пастирів організували "the white walk", закликаючи до своїх лав тих, хто забув про Бога і його вчення, про свою родину і звернув на шлях погубного пияцтва.

Від тоді, щороку у червні місяці, кожне місті, містечко, село святкує "the white walk" або "walkday". Діти, юнаки, дорослі і старі люди в святочних убраннях, із китицями квітів, з гаслами: "God's family", "Onword Christian Soldiers", "The old march hand in hand with babies" — хвалять Всевишнього, який створив світ, дав життя, розум, віру, надію і любов.

Цього року, в Манчестері взяли участь церкви не тільки англіканська і римо-католицька, а також греко-католицька, православна і протестантська.

Колони чужинців, бувших переміщених осіб, в національних барвистих убраннях проходили вулицями міста. То були — українці, естонці, литовці і лотиші. На світлині бачимо частину української колони, що проходить вулицями Манчестеру.

А. Дзюбенківна.

"ДЕНЬ ПОДЯКИ" В СТ. БОНІФАС, МАН.

З великою приємністю й передбачуючи добре провести час, їду на Ст. Боніфас до Відділу ОУК на їхнє приняття, яке членки підготовили в "День подяки", в неділю 15 жовтня. По дорозі зустрічаю декількох знайомих, що так само з охотою завжди відвідують підприємства цього маленького, але дібраного й працьовитого Відділу.

Входимо в Український Національний Дім на Ст. Боніфас, поставлений руками членів УНО при допомозі членок ОУК. Нас зустрічають теплим привітом членки ОУК й запрошують в залю, де вже приготовлені столи до приняття.

— Пан інженер прийшов! (це так про пана Коссара, голову Краєвої Екзекутиви УНО кожний із любов'ю висловлюється) і панство Василишини не забули про нас! — пішов гомін між присутніми.

Із сміхом і жартами, на запрошення пані Стебницької присутні сідають за столи, а членки ОУК, як на помах чарівної палички, понаставляли на столи смачних страв. Пані Стебницька відкрила приняття, згадавши, що пані Руда, яка також була тут присутня, перша із своєї ініціятиви започаткувала святкувати "День Подяки" і передала цю глибоку своїм змістом традицію Відділові ОУК в Ст. Боніфас. Приємною несподіванкою було для всіх, коли прийшов майор міста Меклін із трьома шкільними радними. В своїй промові п. Меклін з признанням висловився про українців у Ст. Боніфас, а особливо про діяльну філію УНО. Пан Копичанський, голова філії, був зразковим господарем і викликав веселий сміх своїми жартами, запрошуючи гостей до слова. Пан інж. Коссар створив святочний настрій, пояснюючи глибокий зміст традиційного "Дня Подяки", який святкують громадяни Канади. Покликана до слова пані Василишин, була сильно зворушена, коли пригадала собі, як вона тужила за милим осередком Відділу ОУК в Ст. Боніфас, коли перебувала рік в Німеччині, в місії Українського Допомогового Фонду, разом із своїм мужем. Пані Кандиба в короткій промові пригадала присутнім, як на рідних землях України подібно святкуються обжинки.

На закінчення пані Стебницька тепло подякувала всім присутнім за участь у святі та членкам ОУК за їхню працю, яку вони вложили на улаштування цього приняття.

Гостя.

П-ВО КОВАЛИШИН ВИЇХАЛИ З ВІННІПЕҐУ

На днях виїхали з Вінніпеґу на сталий побут до Торонта П-во Ковалишини. Родина Ковалишиних протягом довгих років була в рядах наших активних та жертвенних громадян, що завжди підтримували кожний заклик, кожну організаційну справу. Тому і не диво, що на прощальну вечірку, що її було влаштовано на честь П-ва Ковалишиних зійшлося масово членство всіх наших братніх організацій. З болем у серці ми прощалися з тими, з ким так мило проводилися довгі роки нашої спільної праці в організації. І хоч вони від'їхали від нас, то всеж таки, пам'ять про їхню працю та щиру жертвенність, яку вони вклали в наше спільне діло, — залишиться надовго. П. Ковалишин член УНО і УСГ, пані Ковалишин — членка ОУК, їх син — член МУН. Особливо близька нам, як членка ОУК п. Ковалишин, що була чотири роки в нашому проводі, а цей рік як голова вінніпезького відділу ОУК. Тому ми, членки ОУК, дуже боляче відчуваємо від'їзд п. Ковалишин та її родини.

Бажаємо п-ву Ковалишин здоров'я та добробуту на їх новому місці осідку. **Членка ОУК.**

ПОДЯКА

Відділ ОУК в Торонті (місто), Онт., складає щиру подяку вельмишановній довголітній працівниці та організаторці українського жіноцтва, пані Е. Ситник — за чудовий комплет, що вона подарувала Відділові. Цей комплет складається із: портретів О. Басараб та В. Бабенко в різьблених рамках національного тризубу й лука з відповідним надписом також виконане прекрасною різьбою. Коштовний дарунок пані Е. Ситник, — передала голова Відділу ОУК пані О. Заяць на відкритті Українського Національного Дому в Торонті. Ця дорогоцінна пам'ятка тепер прикрашує стіни Українського Національного Дому. Управа й всі членки Відділу ОУК цією дорогою складають щиру та сердечну подяку. Хай Всевишній дасть здоров'я, сили й витривалости пані Е. Ситник, для спільної праці з нами, на добро нашої організації та українського народу.

Управа Відділу ОУК.

МІЛЕНА РУДНИЦЬКА

(Закінчення із ст. 9)

меморіяли про жахливе становище українських скитальців. На запрошення Міжнародного Червоного Хреста переїжджає в лютому 1946 р. до Женеви. Засновує там український Допомоговий Комітет і, як його голова, обороняє права української еміґрації на терені Централі ІРО та інших міжнародніх установ. Одна з важніших акцій переведених нею на цьому пості, — це рятунок української еміґрації, яку комуністичний переворот застав у Чехословаччині. М. Рудницька рятує життя поверх 500 українцям, уможливлюючи їм виїзд з Чехословаччини під міжнародньою охороною. Яку ж велику кількість гарячих подяк вона дістала! Після зформування Української Національної Ради, вліті 1948 р., Виконний Орган доручає М. Рудницькій становище Представника УНРади на Швайцарію. Таким чином, — вона єдина жінка, що входила в апарат еміґраційного Державного Центру.

В кінці квітня ц. р. М. Рудницька переїхала до США і перебуває зараз в околиці Філадельфії.

Бажаємо її дальшої успішної праці на користь українського громадянства.

Катерина Антонович

КУХОВАРСЬКІ ПОРАДИ

Куховарські поради

Торт із сиру.

Взяти:

2 горня кришок із сухариків "Graham Wafers"
1/8 ложечки соли
1 горня муки
3/4 горня розтопленого масла
1/2 горня брунатного цукру
2 ложечки порошку до печива.

Змішати все разом, добре розтерти, викласти половину маси у бляшку 8 Х 8 розміром. Решту маси залишити. Зверху кришок наливаємо таку масу із сиру:

2 ложечки крохмалю (corn starch)
1 фунт білого сиру
2 яйця
4 ложки розтопленого масла
1/2 горня цукру
1/4 горня покришених вишень
1 ложку соку з вишень.

До масла додати цукор, яйця, сиру, крохмалю, добре розмішати, тоді додати вишні та сік. Зверху цю масу посипаємо рештою кришок. Зарум'янюємо в печі, при Т. 325₀. Даємо простигнути, тоді краємо.

Чоколядові сніжки (Chocolate Snowbolls).

Розтопити дві унції чоколяди до печива у верхній частині начиння "double boiler". Додати одну баночку згущеного молока й добре розмішати. Розтерти 32 сухарики "Graham Wafers" і додати до чоколядової маси. Все добре замішати. Виробити з цієї маси маленькі кульки та обсипати їх струшками кокосу "coconut". Далі розкладаємо їх на тарілці, щоб прохололи й застигли. Пекти не треба.

Чоколядові тісточка.

2 унції чоколяди до печива
1/4 ложечки соли
1/2 горня муки
1 горня білого цукру
1 горня горіхів
1/2 горня розтопленого масла
або маргарини
2 яйця
1 ложечку ванілі.

Розтопити чоколяду в "double boiler" або розтопити обережно на малому вогні. Замішати разом цукор, масло, муку і сіль та до цієї суміші додати чоколяду. Добре розмішати й додати добре збиті яйця. Додати ванілі та знову замішати. Потім вилляти у намащену маслом бляшанку 10Х 15 розміром.

Маса повинна створити тоненький та рівний шар на дні бляшанки.

Пекти 10 хвилин, при Т. 400₀. Тісто покраяти ще теплим.

подала Г. Данько.

АННА ТАРНОВЕЦЬКА

(Закінчення із ст. 8)

народу. Вона запрошувала до свого дому представниць англійських жіночих й допомогових організацій, щоб особистим впливом і розмовами зміцнювати цей зв'язок. Запросила на сходини жіночого КУК голову Місцевої Ради Жінок Канади пані Демсей, якій представила працю КУК, а пані Демсей, в свою чергу, оповіла про діяльність їх організацій, що дбала про мораль молодих дівчат, соціяльний стан родини, працю жінки, виховання дітей.

На Краєвій Конференції УНО й Братніх Організацій в році 1947 пані Тарновецьку обрано головою Центральної Управи Організації Українок Канади, а в 1949-ому році перевибрано ще раз. І пані Тарновецька займає це почесне відповідальне становище в українському житті Канади до сьогодні.

Роки її головування — це час приїзду нової еміґрації, і пані Тарновецька часто зустрічала транспорти молодих дівчат, що приїздили, як "доместік" до Канади. Турбувалася їхньою долею, тримала зв'язок із Урядом Праці, щоб кожної хвилини допомогти дівчатам, що попадали в тяжкі обставини праці. Улаштовувала приняття для перших новоприбулих й запрошувала до себе окремі родини та особи, щоб вони себе не почували самітніми в нових обставинах. Пошукати працю комусь чи мешкання — ніколи не було тяжко для пані Тарновецької, і вона була готова до того в кожну пору дня.

Ці роки — це час, коли ОУК висилала численні пакунки й допомогу за океан українським родинам. І пані Тарновецька з членами Центральної Управи та Відділів ОУК, дбали про збільшення фонду Золотого Хреста при ОУК, щоб він був все до розпорядимости потребуючим.

За часів головування пані Тарновецької — Центральна Управа ОУК стала членом Краєвої Ради Жінок Канади з осідком в Оттаві, членом Світової Федерації Українських Жіночих Організацій з осідком у Філадельфії, а сама пані Тарновецька підписала разом з іншими головами Братніх Організацій аплікації до Канадійського Парляменту за інкорпорацією для УНО і Братніх Організацій і є членом Тимчасової Дирекції заінкорпорованого УНО, що, з хвилиною набуття цього акту, стало повноправною організацією в Канаді.

Пані Анна Тарновецька, поруч родинних обов'язків матері й господині, поруч вичерпуючої праці у власному підприємстві, віддала велику частину своїх зусиль для української громади, а зокрема для Організації Українок Канади ім. Ольги Басараб.

А. Вах.

МОДИ

Темно - сіра сукня для роботи та для школи. Широка плетена полоса закінчує блюзку, що зверху перехвачується жовтим шкіряним поясочком. Так само викінчується плетенням рукави та навколо шиї. Крій рукавів залишає багато вільного місця під пахвами, що дає змогу легко рухати руками. Спідничка збирається у дрібні складки.

Елеґантна оксамитова чорна сукня, зібрана в дрібні складочки. Комірець та вилоги з білого шовку, до сукні не пришиваються, їх притримують запинки. Білий шовк комірця і вилог дуже гарно контрастує з чорним оксамитом.

Темно - синє убрання із тонкої вовни. Двох - ярусна пелерина, обшита крученою чорною таською, надає елеґантного вигляду убранню. Жакет без комірця, застібається на три, рідко посаджені ґудзики. Спідничка гладенька, гарно облягає та підкреслює фіґуру. Це убрання можна вдягати і як зверхнє убрання і під плащ або футро.

Наш одяг, його зручність, теплість, гігієнічність, естетичний вигляд — надзвичайно важливе і складне питання. Найголовніше завдання одягу — оберігати наше тіло від різних змін температури, захищати його як від холоду, так і від надмірної спеки. Тканина наших убрань, а передусім білизна, що безпосередньо прилягає до тіла, оберігає поверхню нашого тіла від переохолодження та перегріву. Між поверхнею тіла і шарами тканини наших одягів, — створюються ізольовані шари повітря.

Довжина й ширина рукавів, стану, зокрема вшиття рамен — вимагають спеціяльної уваги та повинні бути відповідними до даної постаті. Так само і допасовані спіднички вимагають руки вправної кравчині.

Всім відомо, що естетичний, гарний вигляд одягу надає багато краси та привабливости цілому нашому вигляду. З давніх часів естетичні моменти грали велику ролю в людському одязі, особливо жіночому. Вибір тої чи іншої тканини, коліру чи крою, — залежить від особистого ґусту кожної жінки та від вимог моди. Але наслідуючи модерний крій чи модерний колір — не забуваймо дотримуватися того, що нам пасує! Кожна жінка, що хоче бути вдягненою "до лиця", наслідуючи моду, повинна вибрати те, що відповідає її віку, постаті, коліру волосся тощо, і разом із тим відкинути чи змінити те, що їй не пасує.

ЗОЛОТИЙ ХРЕСТ

(Закінчення із ст. 17.)

цям 862 пакунків із харчами та одежою вартости понад $10,000.

2. Лишень через Центральунну Управу ОУК вислали Відділ ОУК на поміч скитальцям $3,000.

3. Окрім цього Відділи прислали на фонд Золотого Хреста до Центральної Управи ОУК, яка вислала за цей час харчевих пакунків „КАРЕ" на суму $2,500.

4. Окрім цього висилалися більші пожертви до Допомогових Комітетів в Европі, Бельгії, Франції, Швайцарії, Риму і т. д.

5. Уділювано сталу поміч у грошах і харчевих посилках вдовам по чільних провідниках: пані Коновалець, пані Петлюрі, пані Курманович.

Хоча поважна сума є тут виказана за цих півтора року, але вона була би в кілька разів більша, як би не був створений українцями Канади „Український Фонд Допомоги Українців Канади". Членство УНО, ОУК і Братніх Організацій з охотою і радістю стало підтримувати його численними збірками, які пересилалися або через Центральні Установи цих організацій або прямо до Фонду Допомоги. Між іншим можна зазначити, що в перших роках його заснования на Фонд Допомоги було вислано кільканадцять тисяч долярів.

Хто ж отримував допомоги із Фонду Золотого Хреста? В першу чергу вдови з дітьми, сироти, багаточленні родини, інваліди і хворі, які потерпіли у війні від катувань та знущань в концентраційних таборах, самітні старші жінки, яких чоловіки та сини загинули в рядах УПА, молоді українські повстанці.

В останньому році поповнення цього фонду послабло, бо велика кількість українців залишила Европу, щоб осісти на стало в демократичних країнах. Але ще багато українців осталося по той бік океану. І члени ОУК цієї допомічної акції не припинили. Вони знають, що ті, які залишилися, власне потребують і будуть потребувати найбільше допомоги, бо вони не мають надії на виїзд. В наслідок високого віку, здоровельного стану чи неспроможности працювати — заробляти на життя, — мусять залишитися в країні, де майбутнє їхнє є поховане. І є ще Українська Повстанча Армія, якій із вільної Канади треба допомогти чим тільки можна, щоб цим доказати нашу національну приналежність і протест проти большевицького терору в Україні.

Заклик до всіх: ДОПОМОЖІТЬ ДОПОВНИТИ ФОНД ЗОЛОТОГО ХРЕСТА!

Сестри й братя, Ви, які приїхали сюди з Европи, Ви знаєте найкраще, як Вам було там. Дайте й Ви свою частину. Свого часу Золотий Хрест і Вам не відмовив! Українське золоте серце ще не перестало битися співчуттям і жертвенністю для тих, які так потребують любов і щедрої руки.

К. Кандиба.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

ЕЛЯ ОЛЕСНИЦЬКА

Дійшла до нас сумна спізнена вістка, що минулого літа розпрощалася з цим світом Емануїла з Новаків Олесницька, жінка, яку в передвоєнних роках знали широкі круги українського жіноцтва в Галичині, цінили як спеціялістку в свойому фаху, шанували і любили як людину і взірцеву матір.

Хоча п. Олесницька добула кваліфікації вчительки як одна з кращих учениць, — хоч вийшла молодою заміж і не потребувала працювати на прожиток, вона, вже як мати малих дітей, здобувала також знання і в ділянці кравецтва, до якого мала особливий талант та замилування, та яке стало пізніше її особливим заняттям.

Щоб вибитися в такому розповсюдженому жіночому фаху, як кравецтво, — треба мати і фахове знання й особливу інтеліґенцію. Покійна Еля не була лише майстром - фахівцем. Як власниця робітні в Станиславові, а пізніше як управителька робітні "Труд" у Львові, вона мала завжди на увазі не шабльон, не масову продукцію, а індівідуальний підхід до кожної клієнтки й мистецьке виконання одягу.

Як управителька "Труд" започаткувала вона дуже успішно у Львові "Ревії Моди", такі поширені в західній Европі й Америці.

За часів німецької окупації була управителькою театральної кравецької робітні у Львові, і за її проектами, (вона студіювала костюмологію), виконувалися сучасні й історичні одяги для всіх театральних вистав, опер і балетів.

Покійна все плянувала ще більше поглиблювати своє знання, відвідати першорядні доми жіночої моди в Парижі й Відні.

Та Відень довелося їй побачити тоді, як бомбові налети перемінювали цілі квартали в непрохідимі руїни, а уцілілі крамниці жіночих одягів світили пусткою й розбитими шибами.

По тяжких втратах — мужа, матері й улюбленого сина, що згинув, як лікар в УПА, — підчас скитання по Німеччині в таборах ДП, хоч прибита тяжким горем, провадила вона курси кравецтва й радо ділилася з ученицями своїм знанням, які віддячували їй великою пошаною та любов'ю.

Відійшла з цього світа знесилена долею, і спочила не на рідній землі, а в далекій Австралії. Хай легкою буде її та чужа земля!

О. З.

ЩО ТРЕБА ЗНАТИ КОЛИ КУПУЄМО ФУТРО

Більшість жінок зустрічається з проблемою купування футра тільки раз на кілька літ. Тому дуже часто вони підходять до цієї справи з малим запасом знання про футро, його особливости та модерний крій. Тут подаємо кілька зауваг щодо футра:

1. Перший крок при купуванні футра.

Ідіть до добросовісного продавця футер — кожушника. Якщо Ви не розумієтеся на якості футра обов'язково запитайте знавця в цій справі, щоб зробити вірний вибір. Вибираючи футро майте на увазі спосіб життя, який Ви провадите та загальний стиль Вашого одягу, щоб відповідно дібрати рід футра.

2. Що треба знати про шкіру футер.

Шкірки діляться на три частини: шкіра (властива), пух і довга вовна. На футрах високої якости є вислів "prime", — це значить, що футро є найвищої якости з даного роду футер.

3. Що треба знати, щоб відповідно дібрати футро.

Ніколи не купуйте футра тісного. Тіло та особливо рамена повинні мати повну свободу рухів. Якщо футро затісне, піт може переходити через футро і нищити його.

Зверніть увагу, щоб рамено було добре допасоване. Природня гладка лінія рамен є ознакою добре вшитого футра. Великі підкладки в раменах футра псують його вигляд.

4. Як треба доглядати футро.

Коли сідаєте, не сідайте на поли футра, футро треба розіпняти та піднести поли. Давайте чистити футро тільки до знавця. Чищення занурюванням футра в розчин, що складається із нафти, бензини, або іншого подібного розчинника, — шкідливе для футра.

Якщо футро змокне від дощу, повісьте його на вішак, (спеціяльний до футер) (padded hanger), хай сохне поволі при нормальній кімнатній температурі. В ніякому разі не вішайте його коло печі або радіатора.

Тріпайте футро міцно, тримаючи його в руках, ніколи не вживайте щітки або гребіння. Не носіть торбинки все на одному місці, щоби футро витиралося по можливості рівномірно.

5. Чи можна футро полатати так щоб не було помітно?

Тільки добрий фахівець зможе залатати витерті місця, не змінюючи загального вигляду поверхні футра.

6. Що треба робити, коли футро линяє.

Футро куплене в добрій фірмі майже ніколи не линяє. Якщо в новому футрі випадають волосинки, це свідчить, що кожушник підчас праці не вичистив футра в достатній мірі. Розуміється, пізніше волосинки футра відломлюються підчас ношення, як природній процес, який відбувається при ношенні. За це кожушник не відповідає.

7. Коли футро змінює барву.

Як природні, так і фарбовані футра, з часом змінюють свою барву. Цей процес відбувається поступово. Добрий кожушник може цьому запобігти.

8. Дещо про переховування футра.

Найкраще давати футро до т. зв. зимного переховування. При домашньому переховуванні тяжко оберегтися від молів і неможливо утримати відповідну температуру.

9. Чи можна парфумувати футро.

На вовну футра парфума діє шкідливо, тому парфумуємо лише підшивку футра.

Розподіл футер щодо їх витривалости.

— Найбільше витривале футро — "Otter" і тому його береться як одиницю, якою міряється витривалість інших футер.

Дуже витривалі футра:

Mouton	Otter
American Mink	Skunk

Витривалі:

Muskrat	Hudson seal
Fitch	Wolf

Напів - витривалі:

Nutria	Rolinsky
Opossum	Ocelot

Мало - витривалі:

Pony	Ermine
American broadtail	Squirrel

Невитривалі:

Chinchilla	Indian kid
Russian broadtail	Mole.

С. Г.

СПОМИН ПРО МИТРОПОЛИТА

(Закінчення зі ст. 7)

св. Миколая, якого образ прикрашував одну з бабусиних кімнат... А коли він підняв руку до благословення, я була остаточно переконана, що це св. Миколай. Та з задуми збудила нас п. Г., яка дала знати що маємо підійти до нього з привітом. І я ломаним, мало не плачучим голосом скандувала: "Ми діти садочка складаємо Тобі, наш Князю Церкви, привіт! Живи довгі роки на славу Церкви й України..." Тоді його рука погладила мене по головці. І в мене хоч серце пташкою тріпотіло, я дивилася в очі Митрополита, як лише дитина може дивитися у щось святе, а їх надземний блиск мабуть буде стояти переді мною ціле моє життя.

Тепер, коли він вже не живе, коли мільйонам українців не стало того, на кого поклали вони надії, скажи мені, чи не належу я до тих одиниць, що мали щастя бачити його на власні очі, держати свою руку в його долоні?..."

В кімнаті залягла тиша. Лише на дворі оголені дерева таємничо шепотіли, неначе скаржилися на свою долю...

ПИТАЙТЕ НАС!

Пані О. К - няк, Торонто, Онт.

Чи добре прикрашати обідовий стіл рослинами та квітками?

Відповідь: Зелені рослини й квітки дуже гарно прикрашують стіл, тільки не треба забагато їх ставити на стіл. Особливо пильнуйте, щоб квітки, що ставите на середину столу не були зависокі й не заважали гостям бачити один одного через стіл.

Пані О. Г - юк, Ст. Кетеринс, Онт.

Який найкращий середник для чищення темних вовняних плащів?

Відповідь: Для чищення одягу з темної вовняної матерії, як плащі, убрання, чоловічий та хлоп'ячий одяг, — найкраще вживати розчинника: "Detergents".

Пані М. М - ко, Вінніпеґ, Ман.

Яку пасту найкраще вжити для підлоги з ґумових квадратиків (rubber tile floor)?

Відповідь: Вживайте обов'язково тільки таку пасту, що її замішано на воді (не на олії, чи на іншому товщі).

Пані В. Т - ка, Вінніпеґ, Ман.

Мою канапу (chesterfield) було змочено літнім дощем, що падав на неї з відчиненого вікна. Після того вона стала вся в плямах. Чи можна надати їй доброго вигляду?

Відповідь: Покрийте канапу мокрою шматою, змоченою у воді та залишіть її так на дві години. Потім, знявши шмату, злегка прочешіть канапу щіткою, щоб підняти і зрівняти ворс (nap) на тканині канапи.

Пані Г. Б - юк, Торонто, Онт.

Вітер часто здмухує легенькі серветки та настільнички з столів. Як краще запобігти цьому?

Відповідь: Пришийте кілька ґумових кружальців від герметичних слоїків (rubber fruit jar rings) під кожний ріг та під середину серветки.

Е. Тацюківна.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ "ЖІНОЧОГО СВІТУ"

Подаємо до відома нашим шановним передплатницям, що наклад нашого журналу "Жіночий Світ" ч. 1 (за січень), ч. 3. (за березень), та ч. 8. за серпень весь розійшовся. На жаль, прохання наших передплатниць одержати ці числа ми не можемо задовольнити.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Цим повідомляємо читачок нашого журналу, що у звязку із зміною місця побуту пані д-р Н. Синявська припиняє свою роботу в редакції "Жіночого Світу".

Бажаємо їй доброго здоров'я та успіхів на новому місці осідку.

Редакційна Колегія "Жіночого Світу".

ПРЕСОВИЙ ФОНД "ЖІНОЧОГО СВІТУ"

Адміністрація журналу "Жіночий Світ" складає щиру подяку за пожертви, зложені на пресовий фонд журналу:

п. О. Заяць, Торонто, Онт. .... за суму $5.00
Відділові ОУК в Ріджайні, Саск., за суму $10.00
Відділові ОУК в Содбурн, Онт. за переведену збірку на принятті у п - ва Юзиків в сумі .... $5.00.

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ, ЯК...

Відповіді на запитання подані в 10 числі:

1. Для чищення бронзових та мідних речей беремо на шматку сіль або оцет, добре натираємо ними поверхню, потім змиваємо водою та витираємо насухо.

2. Щоб відсвіжити олійні малюнки — обережно змиваємо їх повехню розчином нейтрального мила в теплій воді. Промиваємо чистою водою та обережно витираємо сухою, чистою шматкою. Потім злегка намащуємо поверхню малюнка маковою олією (poppy oil) і залишаємо на ніч. Накінець покриваємо поверхню тонким шаром спеціяльної пасти — French Retouch Varnish, що її можна купити в кожній крамниці малярських виробів.

3. Запобігти тиканню годинника можна в дуже легкий спосіб: накрити годинника склянною вазою до квітів (широкою) або якимсь іншим скляним посудом. Годинник буде видно, а тикання не буде чути.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Стефанія Пилявська, Торонто, Онт.

...Побачивши у своєї товаришки наш дорогий журнал, я невимовно зраділа й дуже ним зацікавилася. Щиро бажаю стати Вашою передплатницею...

Текля Гасюк, Утіка, ЗДА.

...Дорогі мої членки й редакторки „Жіночого Світу", сердечно Вам дякую за Ваш труд, що Ви взялися за таке велике діло і так красно його виповняєте. То є велика радість читати, і для другйх жінок повинна бути утіха. Це ж наші жінки взялися до великої праці і тяжкої і з того помагають бідним, які не мають жадного притулку, ані своєї Держави, і мусіли покинути свою рідну землю. Й утікали перед катами й великими ворогами нашого народу. Я би хотіла Вам помогти. Але не можу, ходити, дуже мене ноги болять. Мені уже 66 літ, пильную дітей, за що маю $5.00 на тиждень і не знаю де їх маю поділити. Дала я двом жінкам Вашу адресу, може вони будуть передплачувати. Дав би Бог, я би була дуже рада Вам помогти, дорогі жінки...

УВАГА, ПРЕДСТАВНИЦТВА "ЖІНОЧОГО СВІТУ" ЗАКОРДОНОМ:

ПЕРЕДПЛАТИ ПРОСИМО ВИСИЛАТИ НА ТАКІ АДРЕСИ:

У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ: — FEDERATION of UKRAINIANS in GREAT BRITAIN, 123 High St., Notting Hill Gate, London, W.11.

Передплата на рік 1 ф. стерл.; ціна 1 прим. 2 шіл.

В АРҐЕНТИНІ, УРАҐВАЇ ТА ПАРАҐВАЇ: — Isidoro KRAWEC, ("POROHY"), Casilla de Correo 3184, Buenos Aires, Argentina.

Передплата на рік 24 пези; ціна 1. прим. 2.50 пез.

Б БРАЗИЛІЇ: — Stepan PLAHTYN, Pr. Gen. Ozorio 568, Curityba, Parana, Brazil.

Передплата на рік 60 крузейрів, ціна 1 прим. 5 крузейрів.